

3 Aruba

‘Dalende trend in slachtoffers vuurwerk’

9 Wereld

Ex-president Saakasjvili door aanhang ontzet

10 Economie

Portugees Centeno volgt Dijsselbloem op bij Eurogroep

12 Sport

Wielerprijzen voor Dumoulin en Van Vleuten

Inventarisatie moet leiden tot meer transparantie bij DIP

Oduber: ‘Terreinbeleid moet op de schop’

ORANJESTAD — Infrastructuur-minister Otmar Oduber (POR) sprak begin deze week met het managementteam en de diensthooften van Directie Infrastructuur en Planning (DIP) om inzicht te krijgen in de processen rond het verlenen van terreinen. Met name de omstreden terreinen die in het groengebied van de Bubaliplas uitgegeven zijn voor hotelbouw, hebben zijn aandacht. De minister kondigt aan dat de processen van DIP in drie maanden compleet worden doorgelicht en dat alle terreinuitgiftes worden geïnventariseerd. Daarna wil hij de processen reorganiseren, zodat deze transparant en duidelijk zijn voor iedereen.

door onze verslaggever Nadine Salas

“Veel zaken zijn onder de vorige minister van Infrastructuur niet gegaan zoals het hoorde”, laat Oduber weten tijdens een video-interview maandag. Volgens hem is de bestaande chaos bij DIP veroorzaakt doordat veel beslissingen aan het bureau van de vorige Infrastructuur-minister werden genomen en uitgevoerd door ambtenaren die door de minister waren

benoemd. Die passeerden de vergunning versneld en buiten de gebruikelijke procedures. Van sommige aanvragen en vergunningen staat niet eens iets op papier, volgens de medewerkers. Hierdoor is er totaal geen overzicht van welke aanvragen en terreinen er zijn toegezegd en uitgereikt. Daar komt nu een einde aan, stelt Oduber.

Groengebied

De terreinen die vallen binnen de gebieden die aange-

merkt zijn als natuurgebied in het Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP), hebben extra zijn aandacht. Het infrastructuurbeleid is van algemeen belang voor de burger en ook de bescherming van groengebied, zegt de minister. De vergunning voor het Embassy Suites van Hilton (330 kamers), die van de onbekende terreinontwikkeling eraast dat tegenover het Divi Phoenix hotel ligt, van 5000 vierkante meter, en van een terrein op Eagle Beach dat is aangekocht voor een hotel van 800 kamers, liggen nu onder een vergrootglas. De aktes zijn nog niet gepasseerd. Minister Oduber vraagt nu voor deze projecten aanvullend advies aan bij Directie Natuur en Milieu (DNM) en Dienst Openbare Werken (DOW).

Duidelijkheid

“Er komt nu duidelijkheid,

ook voor de DIP-medewerkers”, zegt de minister. Oduber kondigt dus een onderzoek aan van drie maanden, waar het nieuwe managementteam aan moet werken. Er moet een complete lijst komen met een overzicht van alle toegezegde en uitgegeven terreinen en vergunningen van de vorige regering, ook gedurende de overgangsperiode. De aanvraagprocessen worden compleet doorgelicht en moeten transparant en effectief worden voor het publiek. “Het belangrijkste is om transparantie terug te brengen voor de bevolking. Wanneer ze een aanvraag doen voor een huis of onderne- ming, moet er een proces zijn dat op correcte wijze wordt doorlopen om in aanmerking te komen, zonder verwarring”, aldus de Infrastructuur-minister.

Vervolg op pagina 3

‘Israëlische raketaanval op militair complex’

BEIROET — Israël heeft volgens Syrische staatsmedia raketten afgeschoten op een militair complex in de buurt van Damascus. De Syrische luchtafweer zou drie raketten hebben onderschept.

Getuigen bevestigen tegenover persbureau Reuters dat er drie grote explosies

waren te horen en rook te zien was bij de stad Jamraya, in de buurt van de

Syrische hoofdstad. Ook het Syrisch Observatorium voor Mensenrechten maakt melding van de aanval.

In 2013 was een militair onderzoekscentrum in Jamraya ook al het doelwit

van mogelijk Israëlische raketten. Zaterdag berichtten Syrische staatsmedia dat Israëlische gevechtsvliegtuigen tevens een Iraanse basis in aanbouw niet ver van Damascus hebben aangevallen.

Kabinet wil spoedadvies RvS over referendum

DEN HAAG — Het kabinet heeft de Raad van State gevraagd met spoed advies uit te brengen over de afschaffing van het raadgevend referendum. Dat bevestigt een woordvoerder van het ministerie van Binnenlandse Zaken, na berichtgeving van NRC.

Normaal gesproken brengt de Raad van State binnen drie maanden een advies uit over een wetsvoorstel. Het kabinet

heeft nu dus gevraagd dat proces te bespoedigen. Hoe lang het nu dan gaat duren valt niet te voorspellen, aldus de woordvoerder.

Het kabinet wil af van het raadgevend referendum en wil voorkomen dat over de intrekkingwet een referendum wordt gehouden. Voorstanders van het referendum hebben al aangekondigd zo’n volksraadpleging te willen houden. Verantwoordelijk minister Kajsa Ollongren gaf vrijdag

aan het wetsvoorstel zo te hebben geformuleerd, dat het onmogelijk wordt een referendum erover te houden.

Interessant wordt wat de Raad van State hierover zal zeggen. Adviezen van de Raad van State zijn niet bindend.

VN-gezant bezoekt Noord-Korea deze week

NEW YORK — VN-gezant Jeffrey Feltman zal van vandaag tot vrijdag Noord-Korea bezoeken om te praten over ‘kwesties van wederzijds belang en zorgen’. De Verenigde Naties meldten dit gisteren te midden van oplopende spanningen in de regio.

Feltman, hoofd politieke zaken bij de VN en voorma-

lig staffunctionaris van het Amerikaanse ministerie

van Buitenlandse Zaken, zal een ontmoeting hebben met de Noord-Koreaanse minister van Buitenlandse Zaken Ri Yong Ho en diens onderminister Pak Myong Guk, zei een woordvoerder van de VN.

De uitnodiging voor het bezoek van Feltman kwam van Noord-Korea in de marge van de jaarlijkse bijeenkomst van wereldleiders bij de Verenigde Naties in september, maar is pas vorige week bevestigd. Feltman is de eerste staffunctionaris die naar Noord-Korea reist, sinds het bezoek van zijn voorganger Lynn Pascoe in februari 2010 en voormalig VN-functionaris Valerie Amos in oktober 2011. De Verenigde Staten en Zuid-Korea gingen gisteren door met grootschalige gezamenlijke luchtmacht-

oefeningen. Noord-Korea zei dat dit het Koreaanse schiereiland naar ‘de rand van een nucleaire oorlog’ duwt. Rusland en China wilden dat de oefeningen werden afgeblazen. De oefeningen begonnen een week nadat Pyongyang zei dat het zijn meest geavanceerde ballistische lan- geafstandsraaket had getest die in staat is om de hele Verenigde Staten te bereiken.

Op een vergadering van de VN-Veiligheidsraad vorige week naar aanleiding van de rakettest waarschuwde de Amerikaanse VN-ambassadeur Nikki Haley, terwijl Washington geen oorlog met Pyongyang zoekt, dat ‘als er oorlog komt, vergis je niet, het Noord-Koreaanse regime volledig vernietigd zal worden’.

Sinterklaas bezoekt gouverneur

ORANJESTAD — De gouverneur van Aruba, Alfonso Boekhoudt, kreeg vanmorgen hoog bezoek uit Spanje. Sinterklaas slaagde er namelijk in om tijd vrij te maken in zijn drukke werkschema om ook Boekhoudt te ontmoeten. Tijdens het gesprek ging het uiteraard over hoe de goedheiligman vanavond pakjesavond organiseert. Details daarover zijn echter niet bekendgemaakt.

Libanese premier Hariri herroept aftreden

BEIROET — De Libanese premier Saad al-Hariri heeft vandaag zijn zelf verklaarde aftreden herroepen. De soennitische Hariri trad ruim een maand geleden tijdens een bezoek in Saudi-Arabië plotseling af en klaagde daarbij over de toenemende invloed van Iran. Iran is de steunpilaar van de sjiitische Libanese-zen, die naar schatting bijna 40 procent van de bevolking vormen.

Hariri zei vandaag dat hij weer premier is en dat alle leden van zijn kabinet hebben beloofd zich niet te mengen in binnenlandse conflicten van Arabische landen.

De regering is dankbaar dat Hariri zijn aftreden herroepen heeft. De burgeroorlog in het naburige Syrië heeft de spanningen in het Midden-Oosten

tussen soennieten en sjiieten steeds verder opgedreven. Sjiitisch Iran neemt samen met sjiitische Libanezen deel aan de strijd tegen radiale soennieten in Syrië, die met steun van de Golfstaten vechten tegen president Bashar al-Assad, die tot een religieuze minderheid behoort. De bevolking van het kleine Libanon is verdeeld en bestaat naast sjiitische moslims en soennitische moslims uit talrijke christenen.

De Amerikaanse VN-ambassadeur Nikki Haley tijdens een vergadering van de VN-Veiligheidsraad.

Hariri (links van vlag) tijdens de bijeenkomst van het kabinet vandaag.

Contact met Amerikaanse specialisten 'AZV monitort zaak-Lunah'

Anco Ringeling.

ORANJESTAD — AZV-directeur Anco Ringeling benadrukt dat de voorwaarden voor het vergoeden van een medische behandeling niet door Uitvoeringsorgaan AZV zijn bepaald. Het is de wetgever die deze voorwaarden heeft vastgelegd en de verzekeraar wil zich daar aan houden.

Ringeling reageert daarmee aanvullend op het vonnis in het kort geding, vorige week woensdag, waarin de rechter bepaalde dat de verzekeraar de kosten van de hartkatheterisatie en de hartoperatie van baby Lunah moet betalen. De ouders van Lunah hadden het kort geding tegen AZV aangespannen. De verzekeraar liet op dezelfde dag in een persverklaring al weten dat ze zich aan de uitspraak zal houden. AZV-directeur Ringeling vult die verklaring nu aan. Hij zegt dat de wetgever heeft omschreven dat alleen reguliere behandelingen worden vergoed, om te voorkomen dat de verzekeraar alle soorten behandelingen moet vergoeden. Want dan zouden ook experimentele behandelingen in aanmerking komen. Het gaat er echter om dat het een behandeling is die

binnen de professionele wereld van medici voldoende is geaccepteerd.

Monitoren

De ouders van Lunah hebben intussen laten weten dat hun dochter, als alle komende onderzoeken goed gaan, begin januari wordt geopereerd. Ringeling bevestigt dat AZV contact heeft met de specialisten die Lunah behandelen en dat zij ook aan AZV zullen rapporteren, zoals gebruikelijk is in zaken waarbij AZV de behandeling betaalt. AZV zal deze zaak zeker monitoren.

Trisomie 18

Lunah werd op Aruba een bekende baby toen ze op 3 december 2015 werd geboren en werd gediagnosticeerd met Trisomie 18. Ze heeft hierdoor een ernstige hartafwijking en moet een hartoperatie ondergaan. AZV weigerde echter om die behandeling te vergoeden, omdat het in hun ogen geen reguliere behandeling is, waarna de ouders van Lunah de strijd aanboden met de verzekeraar. Lunah werd zondag 2 jaar en tart daarmee de medische statistieken. Want slechts 10 procent van de baby's die met dit syndroom worden geboren, blijft na geboorte in leven.

Voor slechts 4 gulden kunt u dit winnen

Afl. 750.000,-

Afl. 650.000,- + 100.000,- Extra!

Verkrijgbaar bij elke verkooppunt van Lotto en ook bij Super Food Plaza. Trekking is op woensdag 6 december.

Afl. 1,000

FOR YOUR HOLIDAY SHOPPING AT

SUPER FOOD Plaza

AUTONIGHTS

X-MAS EDITION

From 6:00pm till 9:00pm

THURSDAY DECEMBER 7

at Garage Centraal Aruba

Remember to bring your documents for your loan request at any of the banks on location:
Valid ID · Rijbewijs · Payslips* · Employer letter · Censo letter or Utilities Statement

Garage Centraal Aruba

Saban Blanco z/n · Sales Team: 522-6260 · garagencentraal.com

Loan conditions varies from bank to bank
* last 2 payslips for individuals paid on a monthly basis. Last 4 payslips if paid every two weeks.

Aruba Animal Shelter

Cats and Dogs
awaiting Adoption

www.arubaanimalshelter.com

De Minister van Volksgezondheid maakt bekend, dat een ingekomen verzoek ter verkrijging van een **koffiehuis- en een restaurantvergunning A** voor het perceel **J.E. Irausquin Boulevard 87** ingaande **6 december 2017** gedurende 14 dagen bij de Directie Wetgeving & Juridische Zaken, **Schotlandstraat 53**, ter inzage ligt. Bedoelde vergunningen heeft recht tot verkoop in het klein van o.a. sterke drank en spijsen voor gebruik ter plaatse. Gedurende genoemde termijn kan een ieder schriftelijk zijn bezwaren tegen verlening van deze vergunningen indienen, bij de Minister van Volksgezondheid, door tussenkomst van de Directeur van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Schotlandstraat 53.

FPNC

Fundacion Pa Nos Comunidad

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

**Fundacion Arubano
di Esnan Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

**Fundacion pa Hende Muhe
den Dificultad**

Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma – Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

Vondellaan 31 • Tel: +(297) 523 2250

Ban papia di e dia di mas bunita di bo bida

Bo fiansa personal na Banco di Caribe cu
interes di solamente 10.0% p.a. (APR 10.14%)
y chens pa gana premionan na un balor total
di Awg. 7,500,-.

Nos ta compronde cu bo kier pa e dia di mas importante
di bo bida ta esun di mas bunita tambe. Nos ta compronde
tambe cu esey lo rekeri espacio financiero extra pa bo.
Bo kier sa mas? Un bon combersacion ta pone cos cana.
Ban Papi!

BANCO DI CARIBE
Banking Together

Banco di Caribe Aruba N.V. ta reserva e derecho di cobra un penalty fee di 18% p.a. riba e prestamo den caso cu e pago no wordo haci na tempo. Un seguro di risico ta obligatorio cu Banco di Caribe Aruba N.V. como beneficiario. Gastonan di administracion ta aplicabel. Mester informa Banco di Caribe Aruba N.V. por escrito den caso cu kier cancela e prestamo prome cu e fecha original di vencemento. E carta mester ta den poder di Banco go dia prome cu e fecha cu ta desea di cancela e prestamo. E go dia ta bay den efecto riba e dia cu Banco ricibi e carta. Den caso cu no cumpli cu e exigencia aki Banco di Caribe Aruba N.V. ta reserva e derecho di cobra un boet di 3 luna di interes. E promocion aki ta valido te cu dia 31 di december 2017. E interes pa prestamo pa auto despues di campaña ta bira 16% (16.23% apr) p.a. Banco di Caribe Aruba N.V. ta reserva su derecho pa aprobacion. Condicionnan general lo keda aplicabel.

**Spice Up
The Holidays!**

Spicy SRIRACHA SAUCE

Chicken & Bacon

Steak & Bacon

SUBWAY

MAKE IT A MEAL
Drink & Wild Rice Soup

CURA CABAI - DAKOTA - SANTA CRUZ - PARADERA - SEAPORT - ALHAMBRA - PALM BEACH

Parkeerbeleid onder de loep

ORANJESTAD — Transport-minister Chris Romero (MEP) wil het parkeerbeleid en Aruparking onder de loep nemen om te kijken hoe deze kunnen worden aangepast en verbeterd. Aruparking maakt op dit moment zo'n 20.000 florin per maand verlies.

“Ik heb tijdens de verkiesingscampagne nooit gezegd dat ik Aruparking ga opheffen”, reageert minister Romero in een recent interview. “Er moet goed geëvalueerd worden hoe het werkt en wat reële verbeteringen zijn.” Ook zijn er winkeliers die vragen om het parkeerbeleid weer terug te brengen, omdat klanten nu geen parkeerplek meer kunnen vinden om te winkelen”, zegt Romero. “Het systeem moet wel goed werken. Maar dit moet op verantwoorde wijze met aantrekkelijke tarieven.” Hij denkt bijvoorbeeld aan 1 florin voor twee uur. De minister verwacht dat mensen geen bezwaar hebben om dit te betalen als ze weten dat ze hiermee twee uur kunnen parkeren in de binnenstad. Een andere oplossing die onderzocht wordt, is dat een parkeerabonnement van een maand kan komen waarmee overal geparkeerd kan worden, dat kan moge-

lijk ook een bron van inkomsten zijn. Hij hoopt dit jaar nog bekend te maken welke maatregelen en mogelijkheden er komen.

Overdracht

Romero zegt dat de vorige regering geen dossier heeft overgedragen aan hem over Aruparking. “Het was verantwoordelijk geweest om dat wel te doen, met een lijst van potentiële plannen en oplossingen. Er zijn grote uitdagingen bij Aruparking”, zo vindt de nieuwe Transport-minister. Ook wil hij laten onderzoeken of de hoofdstraat op bepaalde uren weer opengesteld kan worden voor autoverkeer en of de winkelopenings tijden en tramdiensten goed aansluiten op de behoeftes van cruisetoeristen.

Wielklem

De gele wielklem werd in de aanloop van de verkiezingen afgeschaft door voormalig premier Mike Eman

(AVP). Er zou een wetswijziging komen waardoor parkeerboetes uitgeschreven kunnen worden en per post verzonden. Deze is er nog steeds niet. Hierdoor heeft Aruparking geen dwangmiddel meer om betaling af te dwingen voor mensen die zonder te betalen in de witte parkeervakken staan. Op dit moment worden auto's weggesleept als ze foutgeparkeerd staan, bevestigt Caroline Rojas-Lacle, woordvoerder voor Aruparking en Arutram. Foutparkeren is bijvoorbeeld (als niet vergunningshouder) parkeren op gele parkeervakken, of op de lijnen van parkeervakken, of geparkeerd op stoepen of andere locaties waar dat niet mag. Ook als men parkeert tussen een gele en witte lijn kan het voertuig weggesleept worden.

Amigoe probeerde de minister te bereiken om te horen of hij de wielklemmen opnieuw wil invoeren of dat hij de voorgestelde wetswijziging overneemt en er vaart achter zet. De minister was echter niet bereikbaar voor het ter perse gaan van deze editie.

Vuurwerkcommissie:

‘Dalende trend in slachtoffers vuurwerk’

ORANJESTAD — Het aantal vuurwerkongelukken is vorig jaar gedaald, ten opzichte van 2015. Ferdinand Ponson van de vuurwerkcommissie, schrijft deze daling toe aan betere voorlichting en bewustwording bij de bevolking. De vuurwerkcommissie attendeert elk jaar op de gevaren van het afsteken, maar ook het opslaan van vuurwerk.

“We willen dat de bevolking zich bewuster is van de gevaren bij het afsteken van vuurwerk, zo voorkom je meer ongelukken. We streven naar een rustig seizoen zonder incidenten”, zegt Ponson.

Kindervuurwerk

Kinderen mogen uitsluitend onder toezicht van volwassenen vuurwerk afsteken. Vaak wordt het gevaar van sterretjes afsteken onderschat. We denken vaak dat het vrij ongevaarlijk is, het wordt vaak gezien als kindervuurwerk, maar niets is minder waar. De kern van een sterretje is rond de 600 tot 900 graden Celsius heet, dat maakt het één van de gevaarlijkste soorten vuurwerk dat er is, legt Ponson uit. Door deze enorme hitte veroorzaken sterretjes, vooral aan het gezicht en de handen, veel brandwonden. Daarom adviseert de vuurwerkcommissie om bij het afsteken van sterretjes altijd met de rug in de wind te staan en om een beker om de sterretje te plaatsen, zodat de handen beschermd zijn tegen hittedepetters. “Kinder-

vuurwerk is bestemd voor kinderen, maar moet altijd door volwassenen worden afgestoken”, zegt Ponson.

Veiligheid

Vuurwerk dat bij de vuurwerkcommissie niet bekend is, wordt eerst getest. Er wordt een rapport van gemaakt en er wordt gekeken in hoeverre het veilig gebruikt kan worden, voordat het op de markt komt. Het vuurwerk moet altijd eerst worden goedgekeurd door de aangewezen minister, zodat de importeurs op tijd informatie krijgen over eventuele aanpassingen. De vuurwerkcommissie heeft gedurende het jaar meerdere bijeenkomsten, voorafgaand aan het vuurwerkseizoen om ervoor te zorgen dat alle aanpassingen en verbeteringen op tijd gevoerd kunnen worden. Zo stimuleert zij het vuurwerkbeleid dat in 2011 is ingevoerd. Importeurs moeten zich hieraan houden.

Opslaan

Vuurwerk van vorig jaar mag nog wel verkocht worden, alhoewel verkopers na de feestdagen het restant

verplicht bij de opslagplaats van DOW, Wela, moeten inleveren. Daar wordt het vuurwerk op een veilige manier bewaard. De importeurs hebben na de feestdagen zeven dagen de tijd om het restant in te leveren, aldus Ponson. “We willen voorkomen dat er grote hoeveelheden vuurwerk in een huis of pand worden opgeslagen, want dat is te vergelijken met een bom in huis hebben”, zegt hij.

Vanaf 27 december kan iedereen (vanaf twaalf jaar) vuurwerk kopen en afsteken. Dat mag vanaf zonsopgang tot tien uur 's avonds op de dagen voor Oud & Nieuw. Tijdens de jaarwisseling mag de hele nacht afgestoken worden en op Nieuwjaarsdag tot één uur 's middags.

Aanscherping

We zijn al jaren bezig met het aanscherpen van de regels als het gaat om opslaan van vuurwerk. De commissie neemt maatregelen tegen importeurs die zich niet aan de opslagregels houden. “We willen ook voorkomen dat importeurs veel geld aan opslagkosten kwijt zijn.” De vuurwerkcommissie is al een aantal jaar bezig om aanpassingen te doen die gericht zijn op de veiligheid van de verkopers en importeurs.

In het kort

Kaboutercoke

De bekende dakloze verslaafde Kabouter werd dit weekend door de politie opgepakt op verdenking van het bezit van verdovende middelen. Tijdens een routinepatrouille zagen agenten de betreffende zwerver in de Ranchostraat. Hij gedroeg zich volgens agenten 'verdacht' waarna hij gefouilleerd werd. Hij bleek negen kleine doorzichtige plasticzakjes bij zich te dragen met 'op cocaïne gelijkende steentjes'.

Fonteindealer

Ook in Palm Beach werd een man opgepakt op verdenking van bezit en handel in verdovende middelen. Het ging om een man die op het muurtje van de fontein nabij Gianni's Ristorante Italiano zat en voorbijgangers, vooral toeristen, aansprak. “Kennelijk probeerde de onbekende man de toeristen iets te koop aan te bieden”, aldus patrouillerende agenten. De politie houdt deze plek extra in de gaten omdat het bekend staat als een locatie waar drugs gedeald wordt. De man werd aangesproken en gefouilleerd. Hij bleek enkele zakjes wiet en cocaïne bij zich te hebben en werd aangehouden.

Bijna inbraak

Kindertehuis Casa Cuna is bijna het slachtoffer geworden van inbraak. Een van de leiders hoorde in de nacht van zaterdag op zondag hard kloppen op een deur aan de oostelijke gevel van het pand. De directie schakelde de politie in en agenten controleerden de omgeving maar troffen niemand aan. Op beveiligingsbeelden was inderdaad iemand te zien die over de muur van het terrein de tuin in sprong. Een politiepatrouille kwamde vervolgens de omgeving uit maar konden de verdachte niet vinden.

DVG en Censo dicht

Directie Volksgezondheid is vrijdag 8 december, in verband met de viering van het 100-jarig bestaan van Volksgezondheid in Aruba, de hele dag voor het publiek gesloten. Alle medewerkers zijn dan uitgenodigd voor een speciaal evenement. Ook de Dienst Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister (Censo) is vrijdag de hele dag gesloten. Dit heeft te maken met de vervanging en installatie van het aircosysteem.

Aruba en Curaçao op grijze lijst EU belastingontwijking

BRUSSEL — De Europese Unie zet zeventien belastingparadijzen op een zwarte lijst. Aruba en Curaçao dreigen daar eveneens op terecht te komen als ze niet voor 1 januari 2019 hun leven beteren om belastingontwijking te bestrijden.

De twee landen hebben toegezegd dat tijdig te zullen doen en staan zolang op een 'grijze' lijst. St. Maarten heeft uitstel gekregen vanwege de orkaan Irma. Onder meer Panama, Barbados en Zuid-Korea zijn volgens de EU-ministers van Financiën 'onwettelijk' om belastingontduiking tegen te gaan en staan op de zwarte lijst die op 1 januari ingaat. Vaak genoemde

landen die ook een fout belastingregime zouden voeren, zoals de Bahama's en de Kaaimaneilanden, ontbreken. De Kaaimaneilanden staan wel op dezelfde 'wachtlijst' als Aruba en Curaçao, evenals Zwitserland en Liechtenstein en nog veertig andere. De 'belastingchandpaal' betreft niet-EU-landen, die (bijna) geen vennootschapsbelasting heffen, niet transparant zijn en

niet meewerken aan de strijd tegen belastingontwijking. De lijst wordt jaarlijks aangepast. Er komt op EU-niveau een serie strafmaatregelen en lidstaten kunnen zelf bilaterale sancties instellen, zoals een bronbelasting invoeren.

Nederland

Volgens Oxfam Novib, een Nederlandse organisatie voor ontwikkelingssamenwerking, zou wanneer de EU de eigen criteria zou toepassen op de lidstaten, vier EU-landen op deze zwarte lijst staan, waaronder Nederland.

Oduber: ‘Terreinbeleid moet op de schop’

Vervolg van pagina 1

Parlementaire enquête

Ook Aruba Birdlife Conservation (ACB) wil dat het aanvraagproces van terreinen integer en transparant gebeurt. Dit moet op professionele wijze geschieden en rekening houden met natuur en infrastructuur, aldus ABC-voorzitter Greg Peterson. “Er zou eigenlijk een parlementaire enquête moeten komen naar de uitgifte van gronden”, vindt de voorzitter. “De documenten zijn eigendom van het land en als je dit probeert te verdoezelen, mag dit niet worden geaccepteerd.” Hij reageert op de aankondiging van minister Oduber dat er een onderzoek komt over de terrein-aanvraagprocedures binnen DIP en een inventarisatie van alle op dit moment aangevraagde terreinen. “Ik hoop dat deze inventarisatielijst openbaar wordt en niet alleen intern. Dit zou een nationaal document moeten zijn. Burgers hebben het recht te weten wie welke terreinen hebben aangevraagd, vindt de voorzitter.

Onbekende ontwikkeling

ABC kwam de nieuwe bouwplannen op het spoor toen een ABC-vrijwilliger terreinpaaltjes spotte op een weg 'warbler road' in het Bubaligebied, tegenover Divi Phoenix hotel, naast het Embassy Suites project. DIP gebruikt deze paaltjes om aangevraagde terreinen af te meten. Het bleek uiteindelijk te gaan om 5000 vierkante meter voor

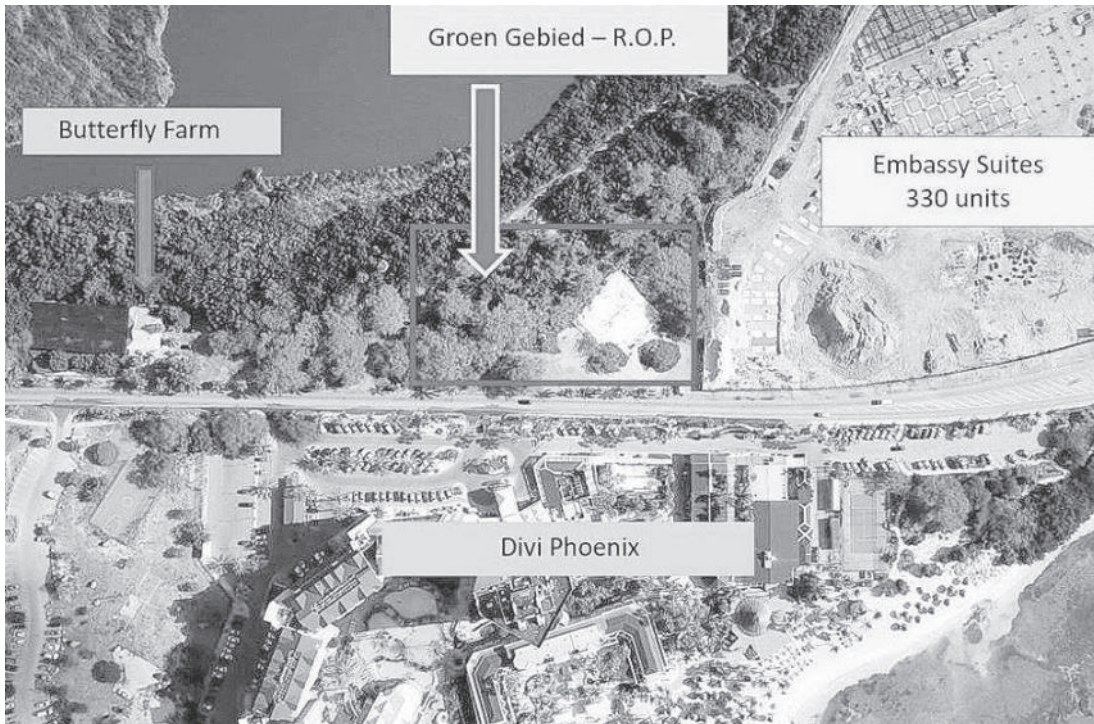
een tot nu toe onbekend bedrijf. Enig spoorwerk leverde alleen een naam van een bedrijf op, ACE Engineering, maar geen opdrachtgever of bouwtekeningen. Tot op de dag van vandaag is niet bekend of het gaat om een hotel, condominium, winkelcentrum of iets anders, zegt Peterson. Het terrein is uitgegeven door de vorige minister via zijn naaste medewerker en lijkt alle officiële kanalen te hebben omzeild, zo zegt Peterson. Ook medewerkers van DIP zijn volgens Peterson niet op de hoogte van dit project. Het project blijkt bovendien voor 40 procent binnen het door het ROP aangegeuide natuurterrein te liggen, onacceptabel, vindt de natuuractivist.

Onderzoek

De natuurstichting wil via haar advocaat ook de minister van Milieu en de ministerraad aanschrijven met het verzoek om alle projecten een halt toe te roepen die in natuurgebieden (gaan) plaatsvinden. Ook wil ze dat onderzoek gedaan wordt naar alle projecten en ontwikkelingen die de natuur schaden. De milieueffectrapportages (MER) van veel van dit soort projecten kloppen van geen kant, er is sprake van belangenverstrengeling, aangezien deze vaak door belanghebbende partijen worden opgesteld. Deze MER's zijn dus doorgestoken kaart en een complete farce”, reageert Peterson.

Terreinafbakeningsplaatje van DIP op 'warbler road' bij Bubaliplas.

Het onbekende ontwikkelingsproject van 5000 vierkante meter (midden van foto).

Rishandroh en Eugene Hechtenis moeder en stiefvader verlengd

ORANJESTAD — Verdachte R.C.F., moeder van de om het leven gebrachte broers Rishandroh (5) en Eugene (3), blijft voorlopig nog vast zitten. Dat heeft de rechter-commissaris gisteren besloten. Ook de hechtenis van de stiefvader G.A.C.M. werd verlengd.

F. wordt verdacht van medeplichtigheid aan doodslag op haar twee zoonnetjes. Ook wordt ze verdacht van het meermalen medeplegen of medeplichtigheid aan zware mishandeling, gedurende een langere periode, van de jongetjes. Op de voorlopige tenlastelegging staat verder 'het opzettelijk in hulpeloze toestand brengen of laten van Rishandroh en Eugene, de dood ten gevolge', aldus het Openbaar Ministerie (OM).

Volgens justitie zijn er sterke aanwijzingen dat stiefvader M. zich schuldig heeft gemaakt aan het medeplegen van doodslag op Rishandroh en Eugene. Daarnaast wordt ook hij verdacht van het meermalen zwaar mishandelen van beide jongetjes gedurende een langere periode. De stiefvader wordt bovendien verdacht van regelmatige mishandeling, verspreid over een langere periode, van zijn levenspartner. Hij wordt ten slotte verdacht van het begraven van het lichaam van Eugene, met de bedoeling om zijn dood niet bekend te laten worden. “Het onderzoek met de codenaam ‘Speeltuin’ is nog in volle gang. Het kan zijn dat de verdenkingen op de definitieve dagvaarding nog zullen wijzigen”, stelt het OM.

In het Belang Van het Jeugdwelzijnswerk

Caya Appeldam 2, Dakota, Aruba
Tel: (297) 5823773 / Fax: (297) 5834290
E-mail: atha@setarnet.aw
Website: www.athaaruba.org

door onze verslaggever Mirte de Rozario

Sporten, omdat het gezond is om elke dag minstens een half uur in beweging te zijn. Doorzetten om je doel te bereiken. De adrenaline voelen tijdens het trainen voor een wedstrijd. Brons, zilver of zelfs goud winnen en op het podium staan. Aruba is in beweging. Wil je ook een sportieve ervaring delen met de lezers van Amigoe? Mail dan naar arubaredactie@amigoe.com.

Paddle out met Omar Kuiperi

ORANJESTAD — Vrienden van de vrijdag verdronken sporter Omar Kuiperi organiseren komende zaterdagmiddag een *paddle out* bij Arashi. Dat is de plek waar zijn liefde voor de zee begon, staat in de online aankondiging. Zijn vrienden doen tegelijkertijd een oproep om foto's in te sturen, om een herdenkingsboek te maken.

Kuiperi is vanmiddag gecremeerd. Amigoe was gisteravond in Aurora Funeral Home bij zijn condoleance, die alle eer deed aan de liefde die Kuiperi voor de zee had. Op de kist, aan het voeteneind, lagen vinnen en aan de muur achter de kist hing een board. Met een paddle out-ceremonie zullen vrienden en familie zaterdag de overleden sportman herdenken. Een paddle out is een manier waarop surfers mede-surfers eren die zijn gestorven. Dit kan religieus getint zijn en zowel aan land als op zee plaatsvinden. Het is gebruikelijk om na een begrafenis, of in het geval van Kuiperi een crematie, bijeen te komen op het strand. Er kan voor worden gekozen om de as van de overledene mee

te nemen en op het water uit te strooien. Tijdens een paddle out gaan de deelnemers in outriggers of op surfboards

het water op, naar een plek waar het water kalm is. Daar vormen ze een cirkel en houden ze elkaars handen vast. Er wordt gebeden, verhalen worden verteld en herinneringen opgehaald. Iedereen die aan de paddle out wil meedoen, is welkom van 16.00 tot 18.00 uur. Arashi is gekozen, omdat Kuiperi daar de zee leerde kennen.

Het is een wereldwijde gewoonte die wordt gehouden in landen waar surfsport wordt beoefend. Het is een spirituele ervaring, die echter niet alleen voor surfers bedoeld is, maar ook wordt georganiseerd voor andere liefhebbers van zee, zoals duikers of zwimmers.

Oproep

Vrienden van Kuiperi zijn bezig om een herdenkingsboek te maken voor de ouders, Norman Kuiperi en Monique van Embden. Iedereen die foto's of teksten heeft, kan dit e-mailen naar fonkies1966@gmail.com.

Kuiperi overleed afgelopen vrijdag, toen hij bij het scheepswrak Pedernales aan het duiken was. Tijdens het duiken ging het mis. Toen hij gevonden werd, mocht reanimeren niet meer baten. Een arts constateerde de 'dood door verdrinking'. Kuiperi werd 24 jaar.

Vanwege Nationale Rouw

Ibisa annuleert sportevenementen

ORANJESTAD — Instituto Biba Saludabel y Activo (Ibisa) laat weten dat alle evenementen van school-sporten die morgen gepland stonden, zijn geannuleerd. De overheid heeft woensdag 6 december uitgeroepen tot Dag van Nationale Rouw, als herdenking van de omgekomen broers Rishandroh en Eugene. Zij worden morgenmiddag begraven. Alle wedstrijden die

voor morgen staan gepland, zullen donderdag worden gespeeld. Tegelijkertijd sloot Ibisa vanmiddag al haar kantoren, zowel het hoofdkantoor in de Frankrijkstraat 1 als het Sport Centrum in de Dr. Schaepmanstraat 52 in San Nicolas. Dit had te maken met de crematie van Omar Kuiperi, zoon van Ibisa-directeur, Monique van Embden.

Scholen aquatlon bij Linear Park

ORANJESTAD — Ibisa organiseert zaterdag de scholen aquatlon. Deelnemers aan dit sportevenement moeten 1 tot 2,5 kilometer hardlopen, daarna 100 tot 200 meter zwemmen en als laatste weer 1 tot 2,5 kilometer hardlopen.

De af te leggen afstand is afhankelijk van de leeftijd van de deelnemer. Tijdens de aquatlon zijn er vijf verschillende leeftijdscategorieën en er is ook een categorie esta-

fette (deelnemers die in deze categorie willen meedoen, moeten een duo vormen). De laatste dag waarop kan worden geregistreerd, is 6 december. Het sportevenement is zaterdagochtend om zeven uur bij het Linear Park. Deelnemers kunnen zich vanaf zes uur 's ochtends komen registreren. Inschrijven kan via www.deporteescolararuba.com. Dat is gratis voor alle kinderen die onderwijs volgen op Aruba en voor volwassenen die in het onderwijs werkzaam zijn.

Wandelen voor mensenrechten

DECEMBER 10, 2017
HUMAN RIGHTS POWER WALK

Nos tur ta un"
ARUBA
BAN
CANA

Everyone is born free and equal in dignity and rights
Everyone has the responsibility to respect the rights of others.

Starting point:
Bucuti Yacht Club

Registracion:
3:30 pm

Salida:
5:00 pm

Dress code:
White T-Shirt

5 Florin/ Tickets

Win Premios
TICKETS OBTENIBEL NA:

GRILL 21 - SAN NICOLAS
EL GALLO ROJO SAN NICOLAS
WELCOME SNACK PLAYA
IBISA PLAYA
CUTS & CURVE SAVANETA/PARADERA
TIA ROSA SNACK TRUCK

Pa mas info jama: 593-3156
E-mail: Avries@yahoo.com
pa tickets: 593-3156/566-2288

Fundación Ban Educa y Prepara

STOP cu **DISCRIMINACION** **STOP BULLYING** **NO VIOLENCE** **abuse**

NOS TUR TIN MES DERECHO

ORANJESTAD — 'Wij zijn allen één, Aruba wandel mee'. Met die slogan roept de stichting Ban Educa y Prepara deelnemers op om zondagmiddag mee te doen aan de 'Human Rights Power Walk'. De start is bij Bucuti Yacht Club. Iedereen is vrij geboren en gelijk in waardigheid in rechten' en 'iedereen heeft de verantwoordelijkheid om de rechten van anderen te respecteren', stelt de organisatie. Ibisa promoot het wandelevenement via haar Facebookpagina en vraagt alle deelnemers om aan de start te verschijnen in een wit T-shirt. Wit is de kleur van de vrede. De wandeling valt deze week samen met de aandacht die de samenleving vraagt voor de rechten van kinderen en de rechten van andere speciale doelgroepen.

STROOM ONDERBREKING

In verband met noodzakelijke werkzaamheden zijn wij genooddaakt de energievoorziening te onderbreken op:

Donderdag 7 december, 2017

8:00 uur t/m 16:00 uur 's middags

OMGEVING

- Vanaf rotonde Tanki Leendert richting zuid t/m Solito 13-A
- Tanki Leendert (gedeeltelijk)
- Solito (gedeeltelijk)

Onze excuses voor het ongemak dat dit kan veroorzaken.

ELMAR
Redefining Energy

Pa mas informacion yama 523-7100 of e-mail nos via customerservice@elmar.aw

Geschokt zijn wij door het droevige bericht van het overlijden van

Omar L. Kuiperi

Wij wensen de ouders, familie en vrienden van Omar heel veel sterkte toe met dit groot verlies.

Namens personeel van Uitgeverij Amigoe Aruba N.V.

"We all come from the sea, but we are not all of the sea. Those of us who are, we children of the tides, must return to it again and again, until the day we don't come back leaving only that which was touched along the way".

FRESH 104.3
DE HOORT HET VERSCHIL

Marc's Muziek Café
(Ma t/m Za: 12 - 15 pm)
Marc de Roo

Voor contact:
Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Email: info@fresharuba.com
facebook.com/fresharuba

In verband met nationale rouwdag

Uitreiking eerste ‘Volunteer of the Year’ uitgesteld

ORANJESTAD — Cede Aruba heeft besloten de uitreiking van de eerste ‘Vrijwilliger van het jaar’-prijs in Cas di Cultura, uit te stellen in verband met de nationale rouwdag, morgen 6 december. “Na de tragische gebeurtenissen van de afgelopen week hebben we besloten de ceremonie naar een ander moment te verplaatsen, zo kan iedereen die dat wenst naar de begrafenis gaan”, zegt de organisatie.

Cede Aruba doet een oproep aan alle non-profit organisaties om hun genomineerden op de hoogte te stellen van het uitstel. De uitreikingceremonie staat nu gepland voor 11 januari 2018. Verdere informatie wordt de komende dagen gegeven aan de instanties, meldt de organisatie in een persbericht.

Uitreiking
Deze uitreiking heeft als doel vrijwilligers die bij hebben gedragen aan de samenleving te erkennen en in het zonnetje te zetten. Alle non-profit organisatie hebben hun uitschieters voordragen als ‘volunteer of the year’. Op deze dag krijgt elke genomineerde

vrijwilliger een symbolische verrassing van hun organisatie, afkomstig van Cede Aruba. Tevens wordt er tijdens deze avond de nieuwe versie van Community Guide ‘Org.aw’ gelanceerd. Hier kan men informatie vinden van alle vrijwilligersorganisaties. Daarnaast is er ook de optie om vrijwilligers te werven en evenementen te promoten.

Vrijwilligerswerk
Cede Aruba besteedt al zes jaar aandacht aan vrijwilligerswerk op Aruba. Aan het begin lag de focus op meer bewustwording creë-

ren over vrijwilligerswerk. Met sociale projecten zoals Aruba Doet, die sinds 2013 sterk is gegroeid en ook andere projecten die gefinancierd zijn door Cede zoals ‘Feria Social’ om vrijwilligerswerk onder jongeren te promoten. Sinds januari van dit jaar is ook het online platform ‘Org.aw’ opgezet door Cede Aruba.

De organisatie fungeert als helpdesk en blijft het gebruik van ‘Org.aw’ stimuleren maar het succes van de platform blijft echter in handen van de instanties zelf, aldus Cede Aruba.

Aruba doet mee aan Unicef kinderrechten filmfestival

Regisseur Francisco Pardo.

ORANJESTAD — Aruba, Curaçao, Bonaire, St. Eustatius, Saba en St. Maarten doen mee aan het Unicef kinderrechten filmfestival, dat volgend jaar georganiseerd wordt. Francisco Pardo van stichting Cinearuba coacht schoolkinderen op Aruba om een film over het thema kinderrechten te maken.

Pardo was onlangs op St. Eustatius voor de workshop die Unicef organiseerde over het filmfestival en legt uit dat leerlingen van de basisschool tekeningen maken over wat zij als de rechten van het kind be-

Regisseurs en filmcoaches uit Nederland, Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Maarten en St. Eustatius kwamen bij elkaar voor een workshop.

schouwen. Deze worden geëxposeerd en bij elke school wordt een winnaar gekozen.

Filmcoach
Pardo coacht de klas, die op basis van de winnende tekening een filmscript maakt en verfilmt. Uiteindelijk worden vier van de films geselecteerd voor het lokale kinderrechten-

filmfestival op Aruba. De Arubaanse winnaar doet mee samen met de andere winnaars aan het Curaçao International Film Festival Rotterdam in april 2018. Cinearuba laat weten dat het project in januari van start gaat. Meer informatie is te vinden op de website van het Unicef kinderrechtentestival: www.krff.nl.

Lezing: Investeren in opkomende markten

ORANJESTAD — Aruba Investment Study Club University of Aruba (AISCUA) organiseert samen met het Center for Lifelong Learning morgenavond om half acht een lezing in de aula van de universiteit over investeren in opkomende markten door Roberto Lampl van Alquity Investments.

“Als investeerder gedreven door intrinsieke waarde in opkomende en pioniersmarkten deelt Robert Lampl zijn

ervaringen met het publiek. Ook legt hij uit wat de waarde is van financiële en non-financiële analyse”, zo laat

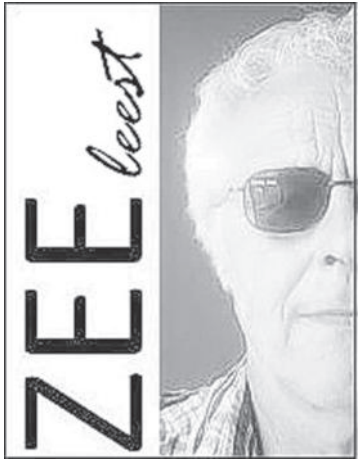
de organisatie weten. Lampl heeft veel ervaring met de buitenlandse investeringen en ‘pioniersmarkten’. Hij was werkzaam voor andere andere ABN Amro en ING, waar hij voor lange tijd betrokken was bij opkomende markten in Afrikaanse en Latijns-Amerikaanse continenten. Op dit moment is Lampl

hoofd ‘Emerging markets ex-Asia’ en portfoliomanager bij Alquity Investments. De lezing is gratis en vindt plaats bij de UA in de aula, gelegen aan het J.E. Irausquinplein 4. Registreren kan door naar de website www.ua.aw/newsevents te gaan en daar het registratieformulier in te vullen.

ZEE LEEST

Met de billen bloot

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

De dag die je wist dat zou komen, kwam maandag. Het hele jaar al zit de financiële toezichthouder, het CAft, de regering achter de broek om duidelijkheid te krijgen over onze geldzaken. We hebben een begroting, die was dit keer redelijk op tijd ingediend, maar hoe houdt die begroting zich in de praktijk? Geven we niet teveel geld uit? Krijgen we genoeg binnen? Het CAft werd steeds aan het lijntje gehouden, maar nu kwam de dag van de waarheid. De nieuwe regering moest nu duidelijkheid geven en die duidelijkheid was niet prettig. Het begrotingstekort is onaanvaardbaar hoog. Het nieuws waar onze nieuwe minister van Financiën mee kwam, was eigenlijk geen nieuws. Alle zorgpunten van het CAft werden gewoon bewaarheid. In een eerdere column heb ik het hier al eens gemeld: ieder kwartaal bleek dat we te weinig binnenkregen en teveel uitgaven. Het zou allemaal goed komen in het laatste kwartaal, zei de vorige regering telkens. Het komt niet goed, dacht het CAft en dat werd maandag dus bevestigd. Met het CAft had de Arubaanse regering afspraken gemaakt: het begrotingstekort afbouwen en met ingang van volgend jaar moest er een overschot op de begroting ontstaan. Ongetwijfeld dacht het CAft daarbij dat Aruba de financiële huishouding structureel zou aanpassen zodat er een duurzame begroting zou ontstaan. Zoiets is Mike Eman nooit van plan geweest. Duurzaamheid was steeds zijn credo, maar bij duurzame finan-

ciën zou hij impopulaire maatregelen moeten treffen. Dat was hij geenszins van plan, want dat zou betekenen dat hij ambtenaren moest ontslaan. Om toch te voldoen aan de CAft-eisen werden hemel en aarde bewogen om dit jaar met een begroting te kunnen werken met een aanvaardbaar tekort. We kregen nog geld uit de raffinaderijdeal. Een bedrag dat bestemd was voor het schoonmaken van de terreinen in de toekomst, zou dit jaar gewoon gebruikt worden om het begrotingstekort wat te verminderen. Toekomstige generaties moeten maar zien hoe ze met de vervuiling omgaan. Dat klinkt niet echt duurzaam. Het bedrijf voor distributie van olieproducten dat Aruba in de schoot gevallen was, gingen we met een vestzak-broekzak-constructie belenen, de opbrengst van die lening zou gebruikt worden voor de lopende uitgaven. Het hele kaartenhuis zakte in elkaar. Inkomsten vielen tegen, de raffinaderijconstructie levert niets op. De directie van Citgo zit in een Venezolaanse gevangenis, voor de opbouw van de raffinaderij is geen geld beschikbaar. Het AVP-sprookje is uit. Eman is met pensioen, Bermudez is snel teruggekeerd naar Bonaire, Richard Arends is nog politiek aanspreekbaar. Hij was ook voor de verkiezingen de echte sprookjesver-

teller. Het zou fantastisch gaan met de raffinaderij, er werkten steeds meer mensen, het zou allemaal goed komen. Maar insiders weten het al lang: Citgo Aruba is een luchtkasteel. De oliedroom van Mike de Meza kende al een valse start toen zijn belangrijkste adviseur in oliezaken wegens corruptie in een Amerikaanse gevangenis belandde. De droom zal binnenkort eindigen als een nachtmerrie.

Xiomara Ruiz-Maduro zit als minister nu met de gebakken peren in de vorm van een veel te groot begrotingstekort. Niet alleen moet zij richting Nederland en het CAft met de boodschap komen dat Aruba zich niet aan de afspraak houdt, ook moet zij nieuwe regelingen treffen die ongetwijfeld inhouden dat we dit keer echt onze financiële afspraken nakomen. Het comfortabele tijdspad dat Eman c.s. gegund werd, is nu vast niet meer beschikbaar en met een begroting opgebouwd uit stoplappen kunnen we ook niet meer aankomen. Het goede nieuws: we moeten de financiën nu in de goede richting ombouwen. Het slechte nieuws: het gaat pijn doen, meer dan nodig was geweest als we eerder goede stappen hadden gezet.

ORANJESTAD — Het Korps Politie Aruba (KPA) organiseerde onlangs een lezing over criminaliteit en geweld, gerelateerd aan bendes. Nationale en internationale sprekers, experts op het gebied van bendes, gaven de aanwezigen - vooral agenten - een blik achter de schermen en vertelden over hun ervaringen met gangs en de stand van zaken rondom gangs in Aruba. Deze vorm van criminaliteit is namelijk stijgende.

De nieuwe Justitie-minister Andin Bikker (POR) opende de ceremonie en sprak de aanwezige agenten toe. Hij zei dat zijn deur altijd open staat voor alle leden van het politiekorps. Zijn insteek is, zo liet hij weten, dat wanneer problemen in de gemeenschap geïdentificeerd worden, hij oplossingen wil zoeken. Hij hoopt dat de politie zich ook zo opstelt.

Het is de tweede keer dat het KPA een lezing organiseerde over gangs. Met de lezing worden ervaringen uitgewisseld, kennis opgedaan en wordt gestimuleerd om onderling meer te praten over gang-gerelateerde criminaliteit. De reden dat de politie meer aandacht wil voor het onderwerp, is omdat deze vorm van criminaliteit in de laatste jaren is toege-

nomen en een steeds grotere bedreiging begint te vormen. “Het is geen nieuw onderwerp en de problematiek bestaat al geruime tijd, maar in de afgelopen jaren zijn de ontwikkelingen negatiever en gevaarlijker geworden”, aldus John Larmonie van de afdeling Communicatie. Daarom waren niet alleen agenten uitgenodigd, maar bestond het publiek ook uit medewerkers van gevangenis KIA, sociale instanties en andere overheidsdiensten.

Bendespecialist
Eén van de sprekers was Fred Moreno, een ‘bendespecialist’ van het National Crime Research Center uit

Chicago, de Verenigde Staten. Hij sprak met name over de criminele bendes in Chicago en de manier waarop de Amerikaanse politie hiermee omgaat. Moreno wilde vooral duidelijk maken dat ook in Aruba criminele bendes bestaan en dat de gemeenschap zich ervan bewust moet zijn dat deze bendes een bedreiging vormen voor de samenleving. Hij gaf natuurlijk ook tips over de meest succesvolle manieren om criminele bendes aan te pakken. Het KPA kan naar eigen zeggen veel leren van de expertise die Amerikaanse justitiediensten met criminele bendes hebben opgedaan.

INGEZONDEN

Kind

ER WORDT de laatste tijd veel gesproken over kind en school. Als thuis de situatie belabberd is moet de school dit doorgeven (en de opvoeding overnemen?). Pa en ma zijn de eersten die verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kind. De school brengt geen kinderen op de wereld. Gezinnen, mannen en vrouwen, produceren kinderen. En voeden ze op tot rechtshapen burgers. Het fundament van de rechtstaat. Het opleidingsniveau van de bevolking is laag ondanks een periode van redelijke welvaart. Aruba heeft een zeer laag percentage HBO’ers en universitaire opgeleide mensen. Instructietaal Nederlands zou het probleem zijn. Papiaments op school zou de redding van de natie zijn. Op het continent krijgt de inheemse bevolking onderwijs in het Spaans. Veel volken krijgen onderwijs in andere taal

dan de taal thuis. De Duitse Bondskanselier spreekt Russisch met president Putin als ze alleen zijn (en hij antwoordt in het Duits!). Onze gasten hebben meer waardering voor ons systeem. 25 jaar geleden zei een Dominicaanse tegen haar dochter, meisje, doe je best, het is hier gratis! Juan komt uit het continent. Zijn alleenstaande moeder heeft een zeer eenvoudige baan bij de hotels. Juan is een goede leerling. Hij gaat naar Colegio. Hij gaat naar Nederland. Hij komt terug met een titel. Thuis spreken ze geen woord Nederlands. Is instructietaal het probleem? Zeg tegen het kind, werk een beetje harder, jongen, doe iets, meisje. Twee zusjes gaan naar de grote school. Ze zijn beide eerste van de klas. Ze zullen zeker naar Nederland gaan. Als ze thuis komen doen ze direct hun huiswerk. Thuis spreken

ze tien woorden Papiaments en geen woord Nederlands. Uitschieters? Het gewone volk zegt, de kinderen van Arubanen met opleiding doen het niet goed op school. Uitschieter naar beneden? Het ontbreken van een leerschool helpt ook niet. Een test naar de intelligentie 45 jaar geleden, de *Black Intelligence Test of Cultural Homogeneity* leek aan te tonen dat de zwarte Amerikaan minder intelligent was dan de blanke. Het kind van de zwarte vader met opleiding scoorde lager dan het kind van

de blanke arbeider. Zou de zwarte Amerikaan genetisch minder intelligent zijn dan de blanke Amerikaan? Het bleek dat de blanke arbeidersvader meer interesse toonde in de schoolprestatie van zijn kind dan de zwarte vader met opleiding voor de schoolprestatie van zijn kind. Zo kreeg je scheve uitslagen. Het gezin, de basis moet het kind stimuleren en bijsturen.

F.H. EDUARDO,
Aruba

In het Belang
Van het
Jeugdwerzijnsmerk

Caya Appeldam 2, Dakota, Aruba
Tel: (297) 5823773 / Fax: (297) 5834290
E-mail: atha@setarnet.aw
Website: www.athaaruba.org

De redactie van Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Ziekenhuismedewerkers vieren 550 dienstjaren

ORANJESTAD — Het Horacio Oduber Hospitaal (HOH) heeft enkele jubilerende dienstjaren van werknemers gevierd. Het gaat om 12,5 jaar, 25 jaar, 35 jaar en 40 jaar in dienst. Behalve het vieren nam het ziekenhuis ook van enkele werknemers afscheid. Zij mogen gaan genieten van hun pensioen.

“Het ziekenhuis organiseert vaker feestelijke avonden om jubilea te vieren. Het is elke keer een speciale avond, omdat wij onze werknemers erken-

nen voor hun loyaliteit. Onze patiënten, klanten en bezoekers zien elke keer een vooruitgang in de dienstverlening en dat hebben we te danken aan

onze werknemers”, vertelt financieel directeur Theo de Kool.

Het ging deze keer in totaal om 550 dienstjaren, laat communicatiemanager Charlaine Alexander-Huntington weten. “Het ziekenhuis heeft zo’n duizend werknemers en dat betekent dat wij elk jaar veel dienstjaren vieren.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	

—Oranjestad—

Ambulance	582-1234	Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
BGD Oranjestad	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Veterinaire Kliniek	582-1720	Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
Animal Shelter	582-1623	Fundacion Diabetico Arubano	593-0507

— San Nicolaas—

Ambulance	584-5050	Twelve Step Meeting AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Centro Medico	523-8833	Fundacion Amor Pa	568-4739
BGD San Nicolaas	527-2782	Prohimo	564-8849
Serlimar	584-5080	NA Acceptance Group	565-7500

— Botica —

4 Centro Medico	584-5794	Ecologico Aruba	562-8984
Aloë	584-4606	Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	588-1010
Central	585-1965	Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Jubilerende werknemers bij Atco

ORANJESTAD — Twee medewerkers van Atco Concrete Products zijn in het zonnetje gezet, omdat ze er heel wat dienstjaren op hebben zitten. Humphrey Francisco werkt 30 jaar bij het bedrijf en Fernando Lewis heeft 20 dienstjaren achter de rug. Bij het feestje werden hun familieleden en andere werknemers betrokken.

Directeur Richard de Veer vertelde anekdotes en blikt terug op vele leuke ervaringen die hij heeft meege maakt met Lewis.

Behalve dat Lewis uitstekend werk verricht en graag chauffeur is, werkt Lewis ook erg netjes en georganiseerd. De Veer vertelde dat hij de laatste tien jaar veel vooruitgang zag en dat Lewis de laatste drie jaar steeds de schoonste vrachtwagen bij Atco had. Robby Fingal vertelde hoe Lewis in 1997 is begonnen als ‘tire man’ en dat hij toen de banden van de vrachtwagens moest repareren. Zo leerde Lewis de vrachtwagens van Atco rijden. Daarna ging hij als ‘helper’ aan de slag, tot hij zelf zijn vrachtwagenrijbewijs behaalde. Vanaf dat moment is Lewis chauffeur van de ‘mixer-truck’ en ‘dump-truck. Lewis houdt niet alleen zijn vrachtwagen schoon, maar is ook de

chauffeur die in één jaar tijd het meeste beton bij klanten heeft afgeleverd. Humphrey Francisco was de eerste betonnen pompoperator. Wendell Bennett vertelde over zijn ervaringen met Francisco, die in 1995 de eerste bediener van de roll on roll off-vrachtwagen was. Francisco was ook één van de werknemers die heeft meegewerkt aan Sonest Island. “Francisco is een loyale werknemer die goede resultaten laat zien”, meent Bennett. Lewis en Francisco hebben het management van Atco, hun collega’s en familie bedankt voor de steun die ze al die jaren hebben gekregen en ze hopen nog enkele jaren bij Atco te kunnen blijven werken.

The Wine Room
unwind with wine

Organic wine is a wine that is made from grapes that were farmed organically, which typically excludes the use of artificial chemical fertilizers, pesticides, fungicides and herbicides, these are grapes that were grown on an organic farm and they receive the same organic farming certification as an organic apple or pear farm.

Wine-tips
Monrick E. Croes BA, MA
Wine & Hospitality Service Specialist

Organic wine?

Het weer

WOENSDAG
6 december 2017

Licht bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 26 en 37 km/u.

Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
31°	35°	26 km/u	25%

Zonsopgang	Zonsondergang	UV index
06:48	18:14	10 v/d 10

WOENSDAGAVOND

Licht bewolkt met kans op regen. Wind vanuit het Oost tussen 26 en 37 km/u.

Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	29°	26 km/u	40%

Maansopgang	Maansondergang
21:40	10:42

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Dinsdag, 05 dec. '17

Crown Princess
08.00 – 22.00
Star Breeze
07.00 – 18.00

Woensdag, 06 Dec. '17

Monarch
08.00 – 15.30
Freewinds
06.00 – ****

Donderdag, 07 Dec. '17

Celebrity Eclipse
08.00 – 17.00
Carnival Vista
08.00 – 16.00

Dienstdoende huisartsen

Dinsdag 5 december

Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Dr. Wijngaarde

Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas
Dr. v/d Linden

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San Nicolaas

Botica 4 Centro Medico 584-5794
Apotheek nachtdienst Oranjestad

Botica Eagle 582-4553

BVN

15:00: NOS Journaal
15:10: Sesamstraat
15:25: Het Klokhuys
15:40: NOS Jeugdjournaal
15:45: Het Sinterklaasjournaal
16:25: Blokken
16:55: Thuis
17:20: Dagelijkse Kost
17:30: EenVandaag
18:00: NOS Sportjournaal
18:10: VRT Journaal
18:50: De Wereld Draait Door
19:40: NOS Journaal
20:05: Weerbericht Europa/Afrika
20:10: Sint & De Leeuw
21:15: Het geheime dagboek van Hendrik Groen
21:45: Met het Mes op Tafel
22:10: Nieuwsuur
22:55: Weerbericht Amerika/Car
23:00: Opsporing Verzocht
23:05: Jinek

woensdag 6 december
00:00: VRT Journaal
00:30: Van Gils & Gasten
01:25: Liefs Uit...
02:05: Kook mee met MAX
02:20: Tijd voor MAX
03:00: NOS Journaal
03:10: Sesamstraat
03:25: Het Klokhuys
03:40: NOS Jeugdjournaal
03:45: Het Sinterklaasjournaal
04:25: Blokken
04:55: Thuis
05:20: Dagelijkse Kost
05:30: EenVandaag
06:00: NOS Sportjournaal
06:10: VRT Journaal
06:50: De Wereld Draait Door

07:40: NOS Journaal
08:05: Weerbericht Europa/Afrika
08:10: Sint & De Leeuw
09:15: Het geheime dagboek van Hendrik Groen
09:45: Met het Mes op Tafel
10:10: Nieuwsuur
10:55: Weerbericht Amerika/Carai ben
11:00: Opsporing Verzocht
11:05: Jinek
12:00: VRT Journaal
12:30: Van Gils & Gasten
13:15: De Reünie
14:05: MAX Geheugentrainer
14:25: Tijd voor MAX
15:05: NOS Journaal
15:10: Sesamstraat
15:25: Sesamstraat: 10 voor...
15:35: Het Klokhuys
15:50: NOS Jeugdjournaal
15:55: School Magic
16:15: Blokken
16:40: Thuis
17:05: Dagelijkse Kost
17:20: EenVandaag
17:50: NOS Sportjournaal
18:00: VRT Journaal
18:45: De Wereld Draait Door
19:35: NOS Journaal
19:55: Weerbericht Europa/Afrika
20:00: De Rijdende Rechter
20:30: Maestro
21:25: PANO
22:05: Nieuwsuur
22:50: Weerbericht Amerika/Carai ben
22:55: Jinek
23:50: Hallo Nederland

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323,
Oranjestad, Aruba

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Alex Lacle (hoofd redacteur)
Mirte de Rozario
Melissa Stamper
Nadine Salas
arubaredactie@amigoe.com

Verkoop Algemeen:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop/Acquisitie
Shawn Geerman
sgeerman@amigoe.com

Special Projects Coordinator
Natasha Tromp
ntromp@amigoe.com

Social Media & Marketing
Coordinator
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Administratie Algemeen:
adminaruba@amigoe.com

Administratie
Zulaika Kelly
zkelly@amigoe.com
(abonnement)
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com
(layout)

Distributie
Zulma Kock
abonnementaruba@amigoe.com

Klachten over bezorging?
Mail naar:
klachtenaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Blokkade Weg naar Westpunt leidt tot urenlange file

WILLEMSTAD — Een dwars op de weg neergezette schoolbus ter hoogte van Grote Berg, leidde maandagochtend tot een urenlange file van en naar Bándabou. De actie was opgezet door een organisatie die stelt te handelen namens ontevreden burgers van Bándabou.

Volgens organisator Tirso Petroudis, oud-woordvoerder van Fundashon Vishon Bándabou (ViBa), was de actie ingegeven door solidariteit met de aangekondigde acties van de vakbonden en zijn de bewoners van Bándabou het daarmee eens. De blokkade werd om 05.30 uur opgeworpen en duurde tot 08.15 uur. Volgens Pe-

troudis, die in 2016 nog op de kandidatenlijst van oppositiepartij KdNT stond, was de blokkade opgeworpen in opdracht ‘van een vakbond die deel uitmaakt van de actievoerende vakbonden’. Petroudis noemde geen naam van een vakbond, maar de actie werd opgeheven toen Frenslý Sillé, voorzitter van Selikor-

vakbond BTG, ter plaatse verscheen om de actie over te nemen en vervolgens te beëindigen. Sillé ontkende dat hij, of zijn vakbond, opdracht zou hebben gegeven voor de actie. “Zo werken wij niet. Maar dit is een voorproefje van wat er dinsdag gaat gebeuren. Wij worden gesteund door alle vakbonden en vakbondcentrales. We zullen onze strijd niet opgeven. De actie gaat dinsdag van start en we sluiten op dit moment niks uit.” BTG maakt deel uit van

Solidaridat Sindikal den Formashon, een samenwerkingsverband van verschillende lokale vakbonden. Wordvoerder van Solidaridat Sindikal is oud-vakbondsleider en voormalig politicus Errol Cova. Hij ontkende maandagochtend alle betrokkenheid bij de blokkade. Volgens Cova zouden de vakbonden pas maandagmiddag om 18.00 uur tijdens een overleg in het PWFC Center aan de Schottegatweg Noord een besluit nemen over de aangekondigde acties. Na deze vergadering zal er hierover meer duidelijkheid zijn. Alhoewel de blokkade van maandagochtend niet door ViBa was georganiseerd, kan de actie toch rekenen op steun van de organisatie die zich inzet voor Bándabou. Vicevoorzitter Joël Tielman benadrukte dat er veel mensen met een minimuminkomen wonen op Bándabou. “Wij lijden door het uitblijven van de verhoging van het minimumloon en door de verhoging van de WA-premie. Dit raakt ons hard. Wij steunen dan ook de actie.”

Urgentieprogramma en Nationaal Ontwikkelingsplan Ruim 7 ton uit Nederland voor aanpak armoede

DEN HAAG — Tijdens een werkbezoek aan Nederland heeft minister-president Eugene Rhuggenaath met staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties een akkoord getekend over financiële steun voor het Urgentieprogramma en het Plan Nashonal pa Desaroyo di Kòrsou (NDP). Nederland zal de programma's met 400.000 dollar (ruim 700.000 gulden) gaan steunen.

“De inzet van de samenwerking is verduurzaming, en zorgen dat er naast aansturing ook kennis wordt overgedragen aan de wijkorganisaties”, aldus premier Rhuggenaath desgevraagd. De steun werd in augustus door de toenmalig minister van Koninkrijksrelaties, Ronald Plasterk, toegezegd tijdens zijn afscheidsbezoek aan de eilanden. Inder tijd werd aangegeven dat Curaçao nog een speciaal verzoek moest indienen voor de fondsen met daarin specificatie van de bestemming, en dat er vervolgens een sluitende afspraak gemaakt kon worden. “We hebben in de tussentijd alles ingediend en

daarom konden we tijdens ons bezoek aan Nederland de overeenkomst nu ondertekenen”, aldus Rhuggenaath, die vorige week terugkeerde op Curaçao. De premier legt uit dat Nederland de aanpak op wijkniveau ondersteunt en dat het de samenwerking op dit gebied willen bevorderen. Uiteindelijk is het daardoor de bedoeling dat de wijken zelf genoeg kennis hebben om de aanpak zelf voort te zetten. Hiervoor is ook een programmaondersteuner aangetrokken, iets wat ook door Nederland wordt ondersteund. Het Urgentieprogramma is een plan dat erop is gericht om armoede op Curaçao aan te pakken, en is in september van start gegaan in vier pilot-wijken: Montaña,

Otrobanda, Barber en Buena Vista. “In het Urgentieprogramma van de regering ligt de nadruk op de wijken waar het niet goed gaat en op het verbeteren van het leven van de mensen in die wijken”, omschreef Plasterk het plan vorige maand aan de Tweede Kamer. Behalve voor het Urgentieprogramma is de financiële steun ook bedoeld voor het NDP. De fondsen zullen onder andere worden aangewend voor het verstevigen van de capaciteit voor wat betreft planning en implementatie bij de verschillende betrokken ministeries die de doelen van het NDP moeten gaan realiseren. Deze horen bij de Sustainable Development Goals (SDG) die zijn vastgesteld door de Verenigde Naties in 2015, met name doelstelling 1: geen armoede; doelstelling 4: betere kwaliteit van onderwijs; en doelstelling 8: economische groei en goede werkgelegenheid.

Willemstad precies 20 jaar op Werelderfgoedlijst

Foto: ProMo

WILLEMSTAD — Willemstad stond maandag precies twintig jaar op de Werelderfgoedlijst van Unesco.

Over de Werelderfgoedlijst moet niet te licht gedacht worden, stelt Dennis Klaus, voorzitter van de stichting Pro Monumento (ProMo). “Willemstad staat, naast andere wereldwonderen, op de lijst van Unesco, waarop, bijvoorbeeld, eveneens Machu Picchu in Peru, Sint Petersburg in Rusland, Oporto in Portugal, de Piazza del Duomo, Pisa in Italië, Vaticaanstad, de piramiden van Gizeh en Dahshur in Egypte, staan.” Klaus benadrukt dat Curaçao trots mag zijn om tot de lijst te behoren waarop 1073 werelderfgoederen, verspreid over 167 landen, vermeld staan. “Het eiland mag trots zijn ook op die lijst te prijken. Sinds 2005 is er één set van tien criteria, waarvan – naast het element van bijzondere universele waarde – aan minimaal één moet worden voldaan. Willemstad voldoet dus, naast het element van bijzondere universele waarde, aan het tweede criterium dat als volgt luidt: ‘het stelt een belangrijke interactie van menselijke waarden tentoon, gedurende een tijdspanne of binnen een cultureel gedeelte van de wereld, voor ontwikkelingen in architectuur of technologie, monumentale kunsten, stadsontwerp of

landschapsinrichting.’” Hij blikt verder terug op de evenementen die dit jaar in het kader van de viering van het 20-jarig jubileum werden georganiseerd, waaronder ook de Monumento Habri (de Open Monumentendag) georganiseerd door ProMo. De route daarvan leidde door Punda. Deze elfde editie van de Open Monumentendag trok op 11 juni ruim 3000 bezoekers. De ProMo-voorzitter haalt verder nog ‘The 3rd Caribbean Conference of National Trusts and Preservation Societies’ aan, de driedaagse conferentie die vorige maand door het Monumentenfonds, de Monumentenzorg en Stadsherstel georganiseerd werd. De conferentie had als motto: ‘Making heritage matter’. “Met ruim 150 bezoekers uit binnen- en vooral buitenland, waarbij diverse onderwerpen met betrekking tot erfgoed aan bod kwamen, was de conferentie een groot succes.” De ProMo-voorzitter verwijst daarnaast naar de viering van de Dag van het Onderwijs, die afgelopen vrijdag door het ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur & Sport werd gevierd en waarbij minister Marilyn Alcalá-

Wallé bijzondere aandacht schonk aan het feit dat Willemstad op de Unesco Werelderfgoedlijst staat. Klaus liet weten dat een groep bestaande uit Statenleden, leerkrachten en medewerkers van het ministerie, door twee gidsen door Punda en Otrobanda werden geleid. Klaus plaatst wel ook een kritische noot en spreekt zijn zorg uit over het feit dat de overheid tal van panden heeft met een monumentale status, die hard aan (nood)herstel toe zijn. Hij doelt op de aankomende regenperiode en haalt als voorbeeld de Consciëntiesteeg in Otrobanda aan. Deze steeg is al een jaar lang met een hek voor het publiek afgesloten, vanwege een aantal bouwvallige panden die in privé-bezit zijn. Ook de overheid heeft panden in deze steeg in bezit.

Klaus wijst erop dat de overheid conform de Monumenten Eilandsverordening Curaçao (MEVC), pandeigenaren kan dwingen om tot herstel van hun pand over te gaan en vervolgens de kosten op hen kan verhalen. Hij benadrukt verder dat de overheid hierin tevens een voorbeeldfunctie heeft om de monumenten in overheidsbezit zelf óók te restaureren. “Men dient niet te lang meer te wachten met het noodherstel. Met meer regen op komst, is er in ieder geval in de Consciëntiesteeg – het monument ‘La Moda de Paris’ – sprake van instortingsgevaar. Dit was de reden om de steeg af te sluiten en we zijn nu alweer een jaar verder. Voor het onderhoud van beschermde monumenten dient het Land dan ook de nodige investeringen te doen, waar door de jaren heen onvoldoende aandacht voor was.”

Officier van justitie Schoop bij conferentie Beware – Be aware:

‘Psychisch geweld sinds mei dit jaar ook strafbaar’

WILLEMSTAD — Naast fysieke mishandeling is sinds dit jaar ook psychisch geweld strafbaar. Dat meldde officier van justitie Quillano Schoop, tijdens de conferentie Beware – Be Aware afgelopen week, georganiseerd door de Stichting Slachtofferhulp Curaçao in samenwerking met het ministerie van Justitie en het Openbaar Ministerie (OM). De conferentie vond plaats in het kader van de Maand tegen Relationeel Geweld.

door **Jomaira Angela**

De conferentie werd donderdag gehouden in het gebouw van de Kamer van Koophandel, waarbij Schoop, met negentien jaar ervaring als officier van justitie, één van de sprekers was. Aan hem werd door de organisatoren gevraagd antwoord te geven op de vraag of ook psychisch geweld, net als fysiek geweld, wettelijk strafbaar is. “Het antwoord daarop is ja”, aldus Schoop. Maar niet iedere kleinerende of denigrerende handeling of opmerking kan als psychische mishandeling worden aangemerkt. “Het komt aan op de omstandigheden van het geval, waaronder de aard van de gedraging en de omstandigheden waaronder deze zijn verricht of gemaakt.” Dat haalt hij uit het arrest van het gerechtshof van Den Haag van 31 mei 2017. Een 36-jarige moeder die middels dit vonnis veroordeeld werd, kan nog in casuatie hiertegen, waardoor dit arrest ongeldig kan worden, voegde de officier toe. Maar voorlopig maakt dit arrest het volgens Schoop mogelijk om ook psychisch geweld strafrechtelijk te vervolgen.

Wat is mishandeling

Daar gaf de officier uitleg over, wat men onder mishandeling dient te verstaan. Dat is niet eenvoudig, aangezien het Wetboek van Strafrecht (WvSr) zelf geen duidelijke uitleg geeft. “In artikel 2:273 lid 1 staat alleen: Mishandeling wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie (maximaal 25.000 gulden, red.). Geen en-

kel wetboek van de Koninkrijkslanden geeft een duidelijke definitie van mishandeling, omdat dit heel uitgebreid kan zijn”, benadrukte Schoop. Een arrest van de Hoge Raad van 25 juni 1894 luidt: Mishandeling is het opzettelijk toebrengen van pijn of letsel. “De wetsgeschiedenis stelt naar het oordeel van het hof buiten twijfel, dat de wetgever bij de introductie van de term ‘mishandeling’ het oog heeft gehad op het toebrengen van fysiek leed of letsel. Deze zienswijze vindt het hof bevestigd in dat arrest.” Ons wetboek is in 2011 wel aangepast en onder artikel 1:114 kan men lezen wat in ieder geval geen mishandeling is, aldus Schoop. Onder lid 1 staat dat niet strafbaar is: (mishandeling) gepleegd volgens algemeen aanvaarde regels van beroepsuitoefening of gepleegd als algemeen aanvaard uitvloeisel van vrijwillige deelneming aan sport of spel. Maar in artikel 2:273 staat ook onder lid 5: Met mishandeling wordt gelijkgesteld opzettelijke benadeling van de gezondheid. “Er moet dus sprake zijn van opzettelijke benadeling van de gezondheid”, aldus Schoop. Ook deze artikelen hebben het steeds alleen over fysiek geweld, maar volgens Schoop is het echter sinds mei dit jaar mogelijk om ook psychisch geweld strafrechtelijk te vervolgen. Het gerechtshof van Den Haag boog zich toen over een incident uit 2015, waarbij twee kinderen psychisch zijn mishandeld waardoor ook hun fysieke conditie achteruit is gegaan. De zaak ging over de onder-

Foto: Jomaira Angela

Officier van justitie Schoop tijdens zijn presentatie.

koeling en de hartstilstand bij een kind dat te slapen was gelegd in een koude ruimte, met onvoldoende kleding en beddengoed. “Een patroon van kleineren en opsluiten in een kamer is psychische mishandeling”, aldus het hof. In het onderhavige geval was er gedurende een langere periode sprake van een patroon van kleineren en/of denigrerende opmerkingen. Gedragingen van de ouders, zoals onder meer blijkt uit de filmpjes die zich in het dossier bevinden, werden door het hof als ondersteunend en versterkend aangemerkt voor de kleinerende en denigrerende opmerkingen. Een deskundige heeft over kind 1 gerapporteerd dat de bejegening die zich in de thuissituatie heeft voorgedaan kon worden getypeerd als emotionele verwaarlozing, waaruit onder meer het gevoel ontstaat dat je gebrekkig, slecht, minderwaardig of waardeloos bent. Ten aanzien van kind 2 heeft de deskundige gerapporteerd, dat hij vanwege zijn ontwikkelingsstoornis PDD-NOS (Pervasive Developmental Disorder – Not Otherwise Specified), in combinatie met onder meer de bejegening in de begeleiding en opvoeding, een achterstand heeft opgelopen in de sociaal-emotionele

ontwikkeling. Het hof achtte afgelopen mei dus aannemelijk dat het kleineren en denigrerend toespreken van beide kinderen heeft bijgedragen aan het ontstaan van psychische schade. Ook ten aanzien van het regelmatig opsluiten van de kinderen in hun kamer, waardoor ze hun behoefte in die kamer moesten doen, is daarvan naar het oordeel van het hof sprake. Schoop: “Het betreft een nieuw arrest. Het OM was altijd een beetje terughoudend voor wat betreft psychisch geweld omdat de wet het alleen over fysiek geweld heeft. Of dit arrest blijft staan is onduidelijk. Indien door de veroordeelden hoger beroep wordt ingesteld, dient het hooggerechtshof zich over deze zaak te buigen. Samenvattend: psychisch geweld is mogelijk en is wettelijk strafbaar.” Op Curaçao is nog niemand strafrechtelijk vervolgd voor verwaarlozing zoals in de hierboven genoemde casus, legde officier van justitie Monique Dennaoui-Simon uit, na vragen uit het publiek. “Kinderen die verwaarloosd worden, worden wel via de civielrechtelijke weg uit het gezin gehaald, maar geen enkele ouder is ooit op het eiland strafrechtelijk vervolgd hiervoor.”

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion Aruba Limpi

583-8383

Uit onvrede met beleid eilandsbestuur

Evert Piar legt lidmaatschap Rekenkamer BES neer

KRALENDIJK — Evert Piar legt zijn lidmaatschap van het College Gezamenlijke Rekenkamer BES (GR BES) neer. In een brief aan de Eilandsraad van het Openbaar Lichaam Bonaire verzoekt de oud-directeur van de Maduro & Curiel's Bank (Bonaire) NV en die als een financieel expert wordt beschouwd, om hem per omgaande eervol ontslag te verlenen als lid van de GR BES. Hij vindt bijna vier jaar getouwtrek rondom de GR BES meer dan genoeg en wil de eer aan zichzelf houden, schrijft hij aan de Eilandsraad.

Piar wordt, nadat Michael Nicolaas en Etiënne Ys, respectievelijk directeur en president-commissaris van Bonaire International Airport eerder al hun ontslag hebben genomen, het derde prominente bestuurslid van een overheidsorganisatie dat uit ontevredenheid met het gevoerde beleid van het huidige Bestuurscollege vertrekt. De druppel die de emmer deed overlopen is het besluit van de Eilandsraad om de begroting van het Openbaar Lichaam voor 2018 vast te stellen. Daaruit zijn de fondsen die beschikbaar zijn gesteld voor de GR BES voor het komende jaar geschrapt. Hoewel de Eilandsraad niet formeel heeft besloten om de GR BES op te heffen, is dat wel het onvermijdelijke gevolg van het schrappen van de fondsen, schrijft Piar. Bovendien is hij nimmer door de Eilandsraad benaderd, noch op de hoogte gesteld van dit voornemen.

Onverklaarbaar

Piar zegt dat een goed functionerende Rekenkamer on-

misbaar is voor het functioneren van het openbaar bestuur. Het vormt een uiterst belangrijke waarborg voor de transparante publieke verantwoording en controle op publieke middelen op lokaal niveau. Hij vindt de stap van het eilandsbestuur om alle middelen hiervoor uit de begroting te schrappen, onverklaarbaar. Piar: “Deze democratische waarborg is terug te vinden in het gehele koninkrijk en dus is het onverklaarbaar dat het Bestuurscollege en de Eilandsraad deze totaal onverwachte en onaangekondigde wijziging van beleid hebben toegepast.” Op 14 januari 2014 stemde de Eilandsraad unaniem in met de oprichting van een GR BES. Evert Piar werd namens Bonaire gekozen tot lid en benoemd tot voorzitter van de kamer voor een periode van zes jaar. De oprichting liep vertraging op omdat St. Eustatius en Saba aanvankelijk geen haast hadden om een lid te benoemen. Uiteindelijk lukte het

Evert Piar

St. Eustatius om iemand te benoemen, terwijl Saba tot op heden nog niet heeft voldaan aan de voorwaarde tot benoeming van een lid. Sindsdien zijn pogingen om de Gezamenlijke Rekenkamer BES in eerste instantie te implementeren voor Bonaire en St. Eustatius met ondersteuning van de Rekenkamer Rotterdam, waarbij Saba zich later zou aansluiten, gestuit op verzet van de zijde van Saba. Vanwege dit verzet heeft de Rekenkamer Rotterdam haar ondersteunende activiteiten moeten staken en heeft BZK zijn ondersteuning om de GR BES van de grond te krijgen ‘on hold’ gezet.

Geen follow-up

Piar verwijt de Eilands-

raad gebrek aan follow-up. Nadat lange tijd niets is vernomen, werd hij pas in april 2017 door de griffier benaderd om in juni 2017 met de Eilandsraad mee te reizen naar Nederland om een bezoek te brengen aan de Rekenkamer Rotterdam. Piar zegt hiervan te hebben afgezien, niet alleen om gezondheidsredenen, maar ook om principiële redenen over de hele gang van zaken rondom dit project. Bij navraag bij de griffier, naar de resultaten van het bezoek in juni, kreeg hij te horen dat de Rekenkamer Rotterdam het ministerie opnieuw zou gaan benaderen om fondsen beschikbaar te stellen. Tegelijkertijd wordt Piar geïnformeerd dat de Gezamenlijke Rekenkamer waarschijnlijk zal worden opgeheven en in plaats daarvan een lokale rekenkamer zal worden ingesteld. Over dit voornemen is Piar nimmer op de hoogte gesteld.

Volgens Piar is het altijd zijn bedoeling en wens geweest om het eiland te dienen, maar hij kan helaas niet anders concluderen dan dat dit voor wat betreft deze functie niet op prijs gesteld wordt. Inmiddels heeft de directeur van de Rekenkamer Rotterdam zijn spijt betuigd over het ontslag van Piar.

Militaire oefening op Bonaire

Archieffoto van een vorige oefening op Bonaire.

KRALENDIJK — De landmacht houdt van 7 tot 15 december een oefening op Bonaire. De oefening zal onder andere plaatsvinden in de omgeving van Hotel Punt Vierkant, Washikemba en Washington Park.

Begin november is er een nieuwe compagnie landmachtmilitairen aangekomen in het Caribisch gebied. De oefening op Bonaire maakt onderdeel uit van het reguliere oefenprogramma voor de Clas-compagnie in de West (CIDW). Aangevuld

en dus zwaardere, omstandigheden in het Caribisch gebied. Daarnaast leren zij de geografie van Bonaire kennen.

De militairen maken ook kennis met de autoriteiten en de hulpdiensten van Bonaire. Zij zullen gezamenlijk trainen. De CIDW is de primaire eenheid om militaire bijstand te leveren aan Curaçao en Bonaire.

Staatssecretaris: Herstel dagelijks leven cruciaal

DEN HAAG — Concrete hulp voor slachtoffers van orkaan Irma zal zeker een plaats hebben in de verdeling van de Nederlandse wederopbouw hulp, zei de Nederlandse staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Raymond Knops aan het einde van zijn bezoek aan St. Maarten het afgelopen weekeinde.

Tegenover de NOS zei Knops dat het aspect van het dagelijks leven van de bevolking zeker de nodige aandacht krijgt in de wederopbouwprojecten die worden gefinancierd door de Nederlandse regering. Knops zei dat het de bedoeling is dat er ‘echte verbetering’ komt in het leven van hen die

bijvoorbeeld hun dak hebben verloren en nu onder een zeildoek of een andere geïmproviseerde constructie leven om de elementen buiten te houden. Hij kon met eigen ogen zien waar de slachtoffers behoefte aan hebben, tijdens dit bezoek aan St. Maarten. Het geld gaat volgens hem niet alleen

naar grote projecten, maar ook naar projecten gericht op het verbeteren van de levensomstandigheden van mensen, zoals sociale huisvesting en de eerste levensbehoeften, inclusief water en voedsel. “De situatie is verre van normaal. Er is veel te doen”, vertelde hij de NOS. Hij zei dat er vaart geboden is om te beginnen met het herstel en dat het toerisme snel van de grond moet komen. Knops benadrukte dat dit een gezamenlijke inspanning met de regering van St. Maarten

betreft, die een indicatie moet geven van de vitale projecten die nodig zijn om het eiland te herbouwen. Ook de niet-gouvernementele organisaties (ngo's) en de particuliere sector hebben een belangrijke rol te spelen in het herstelproces. Nederland zal ook kijken naar hoe en waar het beste het geld kan worden besteed, voegde hij eraan toe. De deal met de Wereldbank om het Wederopbouwfonds uit te voeren, is nog steeds in onderhandeling. “De Wereldbank zou dit graag doen. Ze zijn goed uitgerust en hebben veel ervaring op dit gebied”, zei Knops.

Op St. Martin ontmoette Knops Préfete Déléguée Anne Laubies voor gesprekken over samenwerking tussen de twee kanten van het eiland tijdens de herstelwerkzaamheden. Hij zei dat er verschillende ge-

zamenlijke uitdagingen en samenwerkingsmogelijkheden zijn op het gebied van bijvoorbeeld afvalbeheer, afvalwaterbeheer, nutsvoorzieningen, toerisme en landbouw.

Het werk is immens, zei de staatssecretaris. De Nederlandse regering heeft 550 miljoen euro gereserveerd voor de wederopbouw. In afwachting van de formele goedkeuring van de Nederlandse voorwaarden door de regering van St. Maarten, zal het herstelprogramma zo snel mogelijk van start gaan. “Het gaat om een heel groot bedrag, geld dat wordt betaald door de Nederlandse belastingbetaler, en als zodanig is strikte controle nodig”, zei Knops. Het bedrag dat Nederland beschikbaar heeft gesteld, is tweemaal het bruto binnenlands product (bbp) van St. Maarten.

OAS uit kritiek op verkiezingen Honduras

TEGUCIGALPA — De Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) zet vraagtekens bij het verloop van de presidentsverkiezingen in Honduras. “De krappe marges, evenals de onregelmatigheden, fouten en systematische problemen rond deze verkiezing, maken dat we niet zeker kunnen zijn van de uitslag”, zei het hoofd van de OAS-waarnemingsmissie in het land.

De nationale kiesraad maakte gisteren bekend dat zittend president Juan Orlando Hernández is gesteund door 42,98 procent van het electo-

raat. Zijn rivaal Salvador Nasralla kwam uit op 41,39 procent. Hij legt zich daar niet bij neer. De oppositie vermoedt dat er is gesjoemeld en eist een gedeeltelijke hertelling van de stemmen. De onrust in het land neemt ondertussen steeds grotere vormen aan. Betogers gingen gisteravond weer de straat op in hoofdstad Tegucigalpa om hun ongenoegen duidelijk te maken. Ze negeerden een avondklok en kregen steun van sommige agenten. Ook lieten zo'n 200 leden van de oproep politie weten niet meer op te treden tegen actievoerders.

Voor carnaval 2018

Fundashon JAG gooit het roer om

WILLEMSTAD — Fundashon JAG, de organisator van het komende carnavalsfeest, presenteerde zondag haar plannen voor het grootste verkleedfeest van Curaçao. Daarin waren ook een paar veranderingen te bespeuren. Zo krijgen de tieners vanaf volgend jaar een afscheidsparade, wordt Calle 9 geïntroduceerd en komt er op de Kleine Werf een heuse ‘Carnival Village’.

Photo: Ediel Sombro

Juni Aniceta (voorzitter Fundashon JAG) met AGKK-voorzitter Henny Reinilla.

Daarnaast maakte de organisator bekend dat het carnavalsfeest 2018 is opgedragen aan Orlando Cuales. “Cuales is één van de personen die achter de oprichting van de associatie van carnavalsgroepen AGKK zat. Daarnaast leidde hij samen met zijn – inmiddels overleden – echtgenote carnavalsgroep Globo. Ondanks dat hij een eigen groep heeft, zette hij zich ook in voor andere groepen. Als zij in nood kwamen, konden ze altijd voor hulp bij hem terecht. Hij stond altijd voor ze klaar”, zegt JAG-voorzitter Hubert ‘Juni’ Aniceta. Daarnaast is de Maduro & Curiel's Bank (MCB) uitgeroepen tot ‘Pilaar van het carna-

val 2018’. Dit eerbetoon heeft de carnavalsorganisator in het leven geroepen om instanties die het carnaval ondersteunen te eren. “Vaak geven we ze niet de eer die ze verdienen. MCB heeft van meet af aan het carnaval gesteund. Tijdens een speciale ceremonie zullen zij hiervoor geëerd worden”, zegt Aniceta. Het carnavalsseizoen wordt op 6 januari 2018 officieel geopend. “Tien Curaçaose muziekgroepen en tien urban groepen uit Nederland zullen die avond optreden op de Kleine Werf die wordt omgedoopt tot een Carnival Village. In de toekomst zal dit een meerdaags festival worden, maar voor 2018 blijft het vooralsnog een dag. Er zullen twee podia

zijn. De Curaçaose groepen zullen aan het eind van hun set een roadfire spelen. Tot slot roepen we de Road Fire King uit. Door zowel urban als ritmo kombiná groepen uit te nodigen willen we twee generaties carnavalsvierders bij elkaar brengen.” Samen met het Curaçaose toeristenbureau CTB wordt op 10 februari weer het evenement Calle 9 geïntroduceerd. Het feest werd in het verleden al in de straten van Pietermaai gehouden, maar hield op te bestaan. Daar wil Aniceta verandering in brengen. Ook zullen tieners tijdens deze avond hun choreografie voor de tienerparade presenteren. Een jury kiest vervolgens de beste choreografie uit. Ook wordt volgend jaar voor het eerst de afscheidsparade voor tieners gehouden. Op 12 februari zullen ze om 19.00 uur vanuit de Jan Noorduynweg naar Otrobanda lopen. Deze optocht wordt gefinancierd door het CTB.

Eerste cruiseschip na orkaan op St. Maarten

PHILIPSBURG — Toen het cruiseschip Viking Sea gisterochtend de haven van Philipsburg binnengleed, kwam er weer wat bedrijvigheid op het eiland na een periode van drie maanden zonder cruiseschepen. Toen het laatste cruiseschip begin september de haven aandeed, had nog niemand enig vermoeden van de schade die orkaan Irma enkele dagen later, op 6 september, zou aanrichten.

De 930 passagiers van de Viking Sea konden winkelen, dineren, het strand bezoeken en duty-free items kopen. Ze werden verwelkomd met steelpanmuziek, energieke steltenlopers en culturele dansers. Interim-minister van Economische Zaken Melissa Arrindell-Doncher was in de haven om het schip samen met andere overheids- en havenbeambten te verwelkomen. De minister ging aan boord om een gedenkplaat aan de kapitein te pre-

Photo: Pwv St. Maarten

senteren. Vandaag komt het volgende cruiseschip, de Marella Discovery, in de haven aan, gevolgd door de Marella Celebration op vrijdag. Het

eerste zeer grote cruiseschip, de Grandeur of the Seas van cruiselijn Royal Caribbean, staat gepland voor zondag 17 december. In totaal zullen in

december, de eerste maand dat er weer cruiseschepen in de haven aankomen na Irma, slechts op elf dagen schepen de haven aandoen.

Carnavalsdata
6 januari: Opening carnavalsseizoen
4 februari: Kinderparade
9 februari: Tienersparade
11 februari: Gran Marcha
12 februari: Afscheid kinderparade en Tienersparade
13 februari: Marcha di Despedida

May onder vuur over brexit-onderhandeling

LONDEN/BELFAST — De Britse premier Theresa May ligt zwaar onder vuur over de haperende onderhandelingen met Brussel over het vertrek van haar land uit de Europese Unie. Gisteren moest ze onverrichter zake uit Brussel naar Londen terugkeren, omdat haar plannetje voor een speciale regeling voor het Britse deel van Ierland (Noord-Ierland) werd afgeschoten. Dat deed de Noord-Ierse partij DUP, die de regering-May in Londen onmisbare gedoogsteun geeft.

May verzekerde dat ze vandaag met de Noord-Ieren overlegt en dan deze week weer snel naar Brussel gaat. Maar in Belfast klonken andere geluiden. De leider van de DUP, Arlene Foster, liet volgens Britse media weten dat het nog lang geen zin heeft om met May over de brexit te gaan praten, omdat de standpunten van de par-

tijen nog zo ver uit elkaar liggen. May heeft Foster vandaag wel heel even aan de telefoon gehad, meldden bronnen bij de DUP. Premier May had bedacht dat Noord-Ierland na de brexit een speciale ‘Europese’ status zou kunnen krijgen. Dan hoeft er straks over het noorden van het Ierse eiland geen bewaakte grens

tussen EU-lid Ierland en het Verenigd Koninkrijk te komen. Maar voor de pro-Britse unionisten waar Fosters partij DUP uit voortkomt, is dat feitelijk aansluiting bij Ierland. En de unionisten willen alles liever dan dat. Elders in Groot-Brittannië klonken lovende zij het wat cynische woorden, want als Noord-Ierland feitelijk bij de EU kan blijven na de brexit, dan kan Schotland of Londen dat toch ook?

Een voorman van de oppositiepartij Labour, Keir Starmer, noemde de onderhandelingen van May een nationale schande. Hij noemde haar optreden onverantwoordelijk.

Hoogste rechter VS staat inreisverbod toe

WASHINGTON — Het Amerikaans Hooggerechtshof heeft president Donald Trump gisteren een overwinning bezorgd door te bepalen dat zijn laatste inreisverbod, dat al op 18 oktober in werking had moeten treden, nu volledig kan worden geëffectueerd. Dat betekent dat mensen uit zes overwegend islamitische landen mogen worden geweerd, ook als het juridisch verzet daartegen nog doorgaat bij lagere rechtbanken.

Het Supreme Court gaf, met zeven tegen twee stemmen, gehoor aan het verzoek van de regering de uitspraak van lagere rechters te herroepen. Die hadden de ban van Trump gedeeltelijk geblokkeerd door een uitzondering te maken

voor personen met familie in de VS. Het was diens derde versie van een controversieel beleidsplan, dat hij al een week na zijn intrede in het Witte Huis presenteerde. De adviseurs van Trump gokten erop dat het hof de nieuwste

aanpassingen wel zou accepteren. Het inreisverbod treft ingezetenen van Iran, Syrië, Tsjaad, Somalië, Libië en Jemen. Bovendien zijn mensen met de Noord-Koreaanse nationaliteit niet welkom, alsook een aantal regeringsfunctionarissen uit Venezuela. Lagere rechters hadden daarmee al wel ingestemd. De regering-Trump wil met de maatregel de terreurdreiging voor de VS verminderen. De betreffende landen voldoen niet aan de Amerikaanse veiligheidseisen om visa te kunnen verstrekken

Ex-president Saakasjvili door aanhang ontzet

Aanhangers van Saakasjvili haalden de ex-president uit een politiebusje nadat hij was gearresteerd.

KIEV — Ex-president van Georgië Michail Saakasjvili is vandaag in de Oekraïense hoofdstad Kiev door een menigte aanhangers uit handen van de politie gehaald. Hij was gearresteerd, nadat hij stampij maakte toen er 's ochtends huiszoeking bij hem thuis zou worden gedaan. Aanhangers haalden hem uit het politiebusje.

Zijn aanhouding volgde op dramatische taferelen bij zijn woning in de Oekraïense hoofdstad. Vroeg in de ochtend eisten aanklagers toegang tot zijn appartement. Saakasjvili klom toen op het dak en dreigde ervan

af te springen. De oproerpolitie hield volgens Oekraïense media aanhangers en nieuwsgierigen op afstand. Saakasjvili, die is getrouwd met de Nederlandse Sandra Roelofs, woont sinds drie jaar in Oekraïne. Hij was van 2004 tot 2007 president van Georgië. De statenloze ex-president heeft nu een slepend conflict met zijn gastheer, president Petro Porosjenko van Oekraïne. Saakasjvili wordt ervan beschuldigd een criminele organisatie te steunen. De Oekraïense nationaliteit die hij cadeau had gekregen, werd hem in juli weer afgenomen. Saakasjvili was de drijvende kracht achter een ‘mars voor impeachment’ die zondag is gehouden. Hij wil Porosjenko

afzetten en een jongere politicus op zijn plaats zetten. Saakasjvili en Porosjenko waren ooit bondgenoten, toen de president hem zelfs gouverneur van de belangrijke stad en provincie Odessa maakte. Aan het eind van die termijn verzuurde de sfeer tussen de twee. Het Oekraïense Openbaar Ministerie heeft vandaag laten weten dat Saakasjvili niet wordt uitgeleverd aan Georgië, dat hem zoekt wegens machtsmisbruik.

Oostenrijk maakt weg vrij voor homohuwelijk

WENEN — Partners van hetzelfde geslacht kunnen vanaf 2019 trouwen in Oostenrijk. Het Constitutioneel Hof in het land haalt een streep door wetgeving die het homohuwelijk in de weg staat.

Het hof boog zich op verzoek van twee vrouwen over een wet uit 2009, waarin is vastgelegd dat

homostellen alleen geregistreerde partnerschappen mogen aangaan. Trouwen was niet toegestaan. Het

onderscheid tussen een geregistreerd partnerschap en een huwelijk kan echter niet worden gehandhaafd zonder dergelijke stellen te discrimineren, aldus het hof in een verklaring. Oostenrijkse partners met hetzelfde geslacht kunnen

door de uitspraak met ingang van 1 januari 2019 in het huwelijksbootje stappen. Belangenorganisatie Homosexuellen Initiative Wien (Hosi) reageerde verheugd op het besluit. “We zijn erg blij”, zei Hosi-voorzitter Christian Högl.

Trump snijdt in natuurparken Utah

‘Bears Ears’ levert 85 procent van zijn oppervlakte in.

SALT LAKE CITY — De Amerikaanse president Donald Trump heeft gisteren aangekondigd dat hij rigoureuus gaat snijden in twee uitgestrekte nationale natuurgebieden in Utah om de ontwikkeling in die staat te stimuleren. Hij joeg daarmee de oorspronkelijke bewoners en milieuactivisten tegen zich in het harnas. Dezen noemden het plan een ongehoorde aanval op cruciale landschapsbescherming.

Trump's mededeling, die de grootste reductie van natuurmonumenten in de Amerikaanse geschiedenis betekent, komt niet uit de lucht vallen. In april gaf hij Binnenlandse Zaken op-

dracht uit te zoeken welke van de door eerdere presidenten aangewezen 27 nationale parken konden worden opgeheven of verkleind. Dat zou lokale overheden meer zeggenschap geven over het

gebied en de grondstoffen. “Sommige mensen denken dat de natuurlijke bronnen van Utah beheerd moeten worden door een handjevol bureaucraten ver weg in Washington. En raad eens?

Die hebben het mis”, zei Trump in Salt Lake City. In Utah krijgt 5000 vierkante kilometer een ander bestemmingsplan. ‘Bears Ears’, in 2016 tot beschermd gebied verklaard door Barack Obama, levert 85 procent van

zijn oppervlakte in. ‘Grand Staircase-Escalante’, geestkind van Bill Clinton, wordt gehalveerd. Enkele uren nadat Trump had gesproken, hebben tien milieuorganisaties bij de federale rechtbank in Washington een aanklacht ingediend. Die vinden dat Trump zijn bevoegdheid te buiten gaat. Presidenten mogen weliswaar natuurmonumenten aanwijzen, maar zo'n besluit niet zomaar terugdraaien, luidt het verweer.

‘Verlies separatisten in parlement Catalonië’

BARCELONA — Als er nu verkiezingen zouden worden gehouden verliezen de separatisten in het Catalaanse parlement hun meerderheid. Volgens peilingen houden de partijen die onafhankelijkheid willen van Spanje nog 67 van de 135 zetels over. Op 21 december vinden er regionale verkiezingen plaats.

In de stembusgang van 2015 verwierf een separatistische coalitie (Junts pel Si) samen met een extreemlinkse partij (CUP) dankzij het kiesstelsel een meerderheid van 72 zetels. Bijna 48 procent van de kiezers had toen op deze partijen gestemd. De separatistische coalitie van destijds is in de recente politieke crisis in Catalonië gesneuveld. Het separatistische en extreemlinkse ‘front’

krijgt in de peiling nu nog de steun van 44,4 procent van de ondervraagden. Het gaat nu om de partij van de uitgeweken Catalaanse ex-premier Carles Puigdemont, Junts per Catalunya, de Esquerra Republicana (ERC) van de in hechtenis zittende voormalige vicepremier Oriol Junqueras en om de extreemlinkse CUP (Kandidatuur Volkseenheid). De separatisten streven na hun illegale en mislukte po-

gingen in oktober om Catalonië af te scheiden van Spanje, nu naar een meerderheid in stemmen én in zetels. Daarmee willen ze zich revancheren op hun politieke nederlaag, die 27 oktober leidde tot het ontslag van de Catalaanse regioregering door de Spaanse premier Mariano Rajoy.

De in 2005 in Catalonië opgerichte ‘post-nationalistische’ liberale partij Ciudadanos van Albert Rivera kan volgens de peiling later deze maand de grootste partij worden. Ciudadanos zou 32 zetels kunnen winnen, net zo veel als of meer dan de grootste separatistische partij, de ERC.

‘Mueller vraagt Deutsche Bank om Trump-info’

WASHINGTON — De Amerikaanse speciaal onderzoeker Robert Mueller eist naar verluidt dat Deutsche Bank informatie overdraagt over Donald Trump. De voormalige FBI-baas stuurde de instelling volgens een ingewijde enkele weken geleden een dagvaarding.

Deutsche Bank leende Trump in het verlenen honderden miljoenen dollars voor vastgoedprojecten. Dat gebeurde voordat hij in het

Witte Huis belandde. Mueller vroeg de bank volgens de bron om gegevens over de zakelijke relatie met Trump en zijn familie.

De bank weigerde eerder gegevens over Trump te overhandigen aan leden van een commissie in het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden. Het ging volgens de instelling om vertrouwelijke informatie. De Democratische oppositie in de Verenigde Staten wil weten of er een verband is tussen het geleende geld en de Russen.

Nederlandse leerkrachten gaan volgende week weer staken

DEN HAAG — Leraren in het basisonderwijs gaan volgende week dinsdag opnieuw staken. Het ultimatum dat ze het kabinet hadden gesteld is verstreken en hun eisen zijn niet ingewilligd.

De ontevreden leerkrachten, onder leiding van actiegroep ‘PO in actie’, willen 1,4 miljard euro voor het basisonderwijs. Dat geld, 900 miljoen euro voor een salarisverhoging en 500 miljoen voor het verlichten van de werkdruk, is bedoeld om het dreigende lerarentekort af te wenden.

De basisschoolleraren vinden het bovendien oneerlijk dat hun collega's in het voortgezet onderwijs meer verdienen. Maar minister Arie Slob (Basisonderwijs) zegt niet meer te kunnen bieden dan de bijna driekwart miljard

die in het regeerakkoord is afgesproken. De actievoerders zeggen afgelopen weken ‘goede gesprekken met minister Slob’ te hebben gevoerd. Maar die heeft niet meer dan begrip te bieden, stellen ze vast. Begin oktober hielden de leraren ook al een landelijke staking. Vrijwel alle basisscholen in Nederland bleven toen dicht en ongeveer 60.000 juffen en meesters kwamen naar het Zuidpark in Den Haag om hun protest te laten horen. Volgende week dinsdag zal er niet zo'n grote landelijke bijeenkomst zijn. Leraren ko-

men in sommige plaatsen wel in kleiner verband bij elkaar. De Tweede Kamer buigt zich later deze week over de onderwijsbegroting. Er gaan geluiden op om het geld dat Slob uittrekt voor het verlichten van de werkdruk wat eerder beschikbaar te stellen. Nu komt het volle bedrag pas in 2021 vrij en moet het basisonderwijs het komend jaar doen met 10 miljoen euro. Als het kabinet het geld wat naar voren haalt, kunnen scholen eerder onderwijsassistenten en conciërges benoemen of de klassen verkleinen. Maar de coalitiepartijen houden die boot voorlopig af. De acties in het basisonderwijs hebben de steun van de vakbonden, de schoolbesturen en de schoolleiders.

Euro

Kleine min

AMSTERDAM — De meeste Europese aandelenbeurzen deden vandaag een stapje terug. Beleggers deden het rustig aan na de sterke koerswinsten een dag eerder. Het uitblijven van een brexit-deal tussen het Verenigd Koninkrijk en de EU zorgde daarbij voor wat terughoudendheid. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur een fractie lager op 541,25 punten. De MidKap verloor 0,6 procent tot 824,87 punten. De beurzen in Frankfurt en Parijs zakten tot 0,7 procent. Londen noteerde een fractie hoger. Grootste dalers bij de hoofdfondsen op het Damrak waren staalconcern ArcelorMittal en telecombedrijf Altice ging aan kop met een plus van ruim 4 procent. Boskalis won 0,3 procent. De bageraar en maritiem dienstverlener gaat samen met Deme aan de slag met een kanaal in Zuid-Amerika. Met de opdracht is een bedrag gemoeid van circa 110 miljoen euro. In de MidKap sloot roestvrij staalmaker Aperam de rij met een min van 1,8 procent. De euro noteerde op 1,1863 dollar, tegen 1,1857 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 0,5 procent goedkoper op 57,16 dollar. Brentolie zakte 0,2 procent in prijs tot 62,25 dollar per vat.

Tokio

Verlies

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag opnieuw met een klein verlies gesloten. Vooral de technologiebedrijven werden van de hand gedaan na de koersverliezen onder Amerikaanse branche-noten. Ook elders in het Verre Oosten deden de belangrijkste beursgraadmeters overwegend een stapje terug. De toonaangevende Nikkei in Tokio eindigde 0,4 procent in de min op 22.622,38 punten. De Japanse chipbedrijven Advantest, Tokyo Electron en Sumco leverden tot 4 procent in door zorgen over de hoge waarderingen in de sector. De financiële bedrijven Sumitomo Mitsui Financial Group en Nomura Holdings waren wel in trek bij beleggers en stegen tot 1,6 procent. De All Ordinaries in Sydney verloor 0,2 procent. Beleggers verwerkten het besluit van de Australische centrale bank, die conform verwachting de rente onveranderd liet op 1,5 procent. De beurs in Shanghai zakte 0,2 procent, ondanks een groei van de Chinese dienstensector in november. In Hongkong noteerde de Hang Seng-index tussentijds 0,6 procent lager. De Kospi in Seoul klom 0,2 procent.

Wall Street

Lichte plus

NEW YORK — De effectenbeurzen in New York zijn vandaag iets hoger geopend. Vooral voor technologiebeurs Nasdaq is dat een opsteker na enkele dagen van verliezen. De afgelopen dagen deden beleggers juist veel techfondsen van de hand. De Dow-Jonesindex noteerde kort na de openingsbel 0,1 procent in de plus op 24.311 punten. De brede S&P 500 won een fractie tot 2640 punten. De Nasdaq kreeg er 0,3 procent bij op 6795 punten. Techfondsen pakten weer wat winst. Zo gingen Amazon, Alphabet, Facebook en Intel tot 1 procent omhoog. Richtinggevend nieuws was er verder nauwelijks, al viel het door de Amerikaanse overheid gepubliceerde handelstekort van de Verenigde Staten hoger uit dan door kenners werd verwacht.

Portugees Centeno volgt
Dijsselbloem op bij Eurogroep

BRUSSEL — De Portugees Mario Centeno wordt de nieuwe voorzitter van de Eurogroep. De vijftigjarige minister van Financiën volgt in januari Jeroen Dijsselbloem op.

Dat hebben de negentien eurolanden na een stemming in Brussel bepaald. Oud-minister Dijsselbloem maakte de uitslag na afloop zelf bekend, maar het resultaat was meteen na de stemming al uitgelekt. Dijsselbloem zorgde gisteren voor hilariteit in de media door zich nog voor de vergadering van de Eurogroep was begonnen te ‘verspreken’. Op de vraag van een journalist of hij in januari, als zijn termijn officieel afloopt, formeel de voorzittershamer zal overdragen, suggereerde hij dat dit geruisloos zal gaan. “Tot en met 12 januari ben ik de voorzitter en vanaf de 13e is Mario Centeno dat.” De stemming begon pas drie uur later. Nadat hij zijn opmerkelijke antwoord realiseerde, verklaarde hij haastig: “Zei ik Mario Centeno? Dan versprak ik me. Want dat weet ik natuurlijk helemaal niet. Dat zit dan blijkbaar in mijn hoofd. Citeer me maar even niet, doe me een lol.” Korterna stond de opname evenwel al op de officiële website van de ministerraad. De op de Amerikaanse Harvard-universiteit opgeleide Centeno is de architect van het economische programma van de linkse Portugese regering sinds eind 2015. De Duitse oud-minister Wolf-

Centeno (l) volgt in januari Dijsselbloem op als voorzitter van de Eurogroep.

gang Schäuble noemde hem ‘de Ronaldo van de Eurogroep’, naar de Portugese stervootballer. Onder Centeno’s leiding vergaat het Portugal economisch steeds beter. Er waren vier kandidaten voor de prestigieuze

functie. Na de eerste stemronde trok de Letse Dana Rezniece-Ozola zich terug, na de tweede de Slowaak Peter Kazimir. Uiteindelijk won Centeno het van de Luxemburger Pierre Gramagna.

functie. Na de eerste stemronde trok de Letse Dana Rezniece-Ozola zich terug, na de tweede de Slowaak Peter Kazimir. Uiteindelijk won Centeno het van de Luxemburger Pierre Gramagna.

Gaten in
Europese
douanecontroles

BRUSSEL — De douanecontroles in de Europese Unie vertonen ‘belangrijke zwakheden en gaten’. De EU loopt daardoor veel geld mis, concludeert de Europese Rekenkamer in een rapport.

Importeurs kunnen douaneheffingen ontlopen of reduceren door bijvoorbeeld de waarde van goederen opzettelijk te laag te waarderen. Ook kunnen ze een vals land van oorsprong opgeven of een ander product op het formulier zetten. Verscheidene koerierbedrijven maken hier volgens de rekenkamer misbruik van, vooral bij spullen die online zijn besteld buiten de EU. De douane-autoriteiten van Spanje, Italië, Polen, Roemenië en het Verenigd Koninkrijk hebben de controle niet op orde, stelde de rekenkamer vast na een bezoek. De EU-lidstaten hebben onvoldoende financiële prikkels om hier iets aan te doen, is de verklaring. “Douaneheffingen zijn goed voor 14 procent van de EU-begroting, zo’n 20 miljard euro”, aldus rekenkamerlid Pietro Russo. De Europese belastingbetaler draait uiteindelijk op voor de ontwikkeling, zegt hij. De Europese Commissie moet nationale controledoelen gaan stellen en de steun aan de douanediensten versterken, is de aanbeveling van de rekenkamer. En de lidstaten zouden de risico’s beter in kaart moeten brengen.

Akkoord Ierland en
Apple over belasting

DUBLIN — Ierland en Apple hebben een akkoord bereikt over het betalen van ruim 13 miljard euro aan achterstallige belasting door het technologiebedrijf. De Ierse minister van Financiën maakte gisteren bekend dat het Amerikaanse bedrijf begin volgend jaar begint met het overmaken van het bedrag.

Het akkoord komt ruim een jaar nadat de Europese Commissie in augustus 2016 bepaalde dat een belastingconstructie van de techreus in Ierland neerkwam op illegale staatssteun. Door de beslissing van de Europese Commissie moest Ierland

uiterlijk in januari de achterstallige belasting met rente teruggeven aan Apple. Ierland vecht de beslissing aan en weigerde aanvankelijk het geld te innen. Dat kwam het land op felle kritiek te staan van de Europese mededingingscommis-

saris Margrethe Vestager, die sprak van nalatigheid. Apple gaat het bedrag nu overboeken op een derdenrekening. Daar blijft het staan tot door de uitspraak van de Europees Hof van Justitie definitief duidelijk is of Apple moet betalen. Vestager heeft het niet alleen gemunt op Apple. Ook onder meer koffieketen Starbucks en webwinkelgigant Amazon krijgen het verwijt via constructies in de EU belasting te ontwijken.

Winstverwachting
luchtvaart verder omhoog

GENÈVE — De mondiale luchtvaartbranche boekt dit jaar een nettowinst van 34,5 miljard dollar. Dat is althans de verwachting van de internationale brancheorganisatie IATA. Halverwege het jaar ging die nog uit van een winst van 31,4 miljard dollar.

Ook die raming was al hoger dan aan het begin van 2017. Volgend jaar zijn de vooruitzichten nog wat zonniger. IATA voorziet dan een toename van de winst in de luchtvaartsector met ruim 11 procent tot 38,4 miljard dollar. Voor alle regio’s, met uitzondering van Afrika, wordt een winstgroei verwacht ten opzichte van 2017.

Luchtvaartmaatschappijen danken de betere resultaten vooral aan een verdere toename van het aantal reizigers en aan stijgende ticketprijzen. Ook het feit dat meer en meer mensen spullen bestellen via internet, helpt mee. De vraag naar vrachtovervoer door de lucht neemt daardoor sterk toe, vooral vanuit Azië. Het totale aantal

passagiers in 2018 schat IATA op circa 4,3 miljard, tegen 4,1 miljard dit jaar. De vraag, berekend in door passagiers gevlogen kilometers, zal volgens de brancheorganisatie naar verwachting opnieuw sterker toenemen dan het aanbod.

De groei van de opbrengsten weegt volgend jaar volgens IATA ruimschoots op tegen de kostenstijgingen die luchtvaartmaatschappijen voor de kiezen krijgen. De brancheorganisatie rekent op hogere uitgaven aan met name brandstof en personeel.

Philips koopt
Nederlands ICT-bedrijf

AMSTERDAM — Philips blijft kraaltjes rijgen op ICT-gebied, ditmaal met een overname in eigen land. Het zorgtechnologieconcern meldde vandaag dat het Forcare heeft overgenomen, een bedrijf dat software levert die zorgt voor een soepele overdracht van gegevens tussen verschillende medische systemen.

Ziekenhuizen wereldwijd maken gebruik van de technologie van Forcare. Volgens Philips wordt het steeds be-

langrijker dat systemen van verschillende zorgverleners goed met elkaar kunnen communiceren. Daarom past de overname in de strategie van het bedrijf, dat graag totaaloplossingen wil aanbieden voor de gezondheidszorg. Hoeveel Philips betaalt voor het in 2006 opgerichte Forcare, is niet bekendgemaakt. Het bedrijf is gevestigd in Zeist en heeft daarnaast kantoren in Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Canada. Er werken ongeveer zeventig mensen.

‘Xiaomi voor 50 miljard
dollar naar beurs’

PEKING — De Chinese smartphonefabrikant Xiaomi praat met banken over een beursgang die aan het bedrijf een prijskaartje van minstens 50 miljard dollar moet hangen. Dat meldt persbureau Bloomberg op gezag van bronnen in de financiële sector.

Het in Peking gevestigde Xiaomi zou volgend jaar de gang naar de beurs willen maken, met de aandelenmarkt in Hongkong

als meest waarschijnlijke bestemming. Bij de laatste investeringsronde in 2014 werd het bedrijf nog gewaardeerd op 46 miljard dollar. Xiaomi is de op vier na grootste fabrikant van smartphones ter wereld. Alleen Apple, Huawei, Samsung en Oppo verkopen meer toestellen. Het bedrijf dankt die positie vooral aan sterke verkopen in eigen land. Andere belangrijke markten zijn India, Rusland en Indonesië.

Transportsector grootste
vervuiler VS

NEW YORK — Energiecentrales zijn niet langer de grootste vervuilers in de Verenigde Staten. Die twijfelachtige eer komt nu de transportsector toe. Het is voor het eerst in veertig jaar tijd dat de energiesector niet als de grootste uitstoter van CO2 te boek staat.

Volgens de Amerikaanse energie-autoriteit EIA, die met de data kwam, komt de verschuiving op de ranglijst niet doordat auto’s, boten, treinen, vliegtuigen en vrachtwagens meer CO2 zijn gaan uitstoten. Het is vooral de duurzaamheidsslag die de energiesector heeft ingezet, die voor een ommekeer zorgde. Onder meer de inzet van kolen bij de opwekking van energie is drastisch beperkt. In de afgelopen tien jaar is hier sprake van een

daling met circa een derde. Daartegenover wordt meer gebruikgemaakt van duurzame initiatieven als zonne- en windenergie. Ook wordt vaker gas gebruikt voor het opwekken van stroom. Net als in de VS is bij energiebedrijven in Nederland sprake van een afname van de CO2-uitstoot. Toch is de sector in Nederland nog steeds de grootste vervuiler. Bijna een derde van de CO2-uitstoot komt voor rekening van afvalverwerkers en energie- en waterbedrijven, aldus recente cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

De transportsector was in het derde kwartaal goed voor 18 procent van de uitstoot van CO2. Vooral bij het goederenvervoer op de weg was sprake van een toename, geholpen door de extra verkeersbewegingen.

Aangifte tegen Shell om
corruptiezaak Nigeria

DEN HAAG — Shell heeft ook in Nederland een aangifte aan zijn broek voor de grote corruptiezaak in Nigeria. Daarbij zijn tevens aanklachten ingediend tegen de huidige en voormalige Shell-topbestuurders Ben van Beurden, Simon Henry, Peter Voser en German Burmeister.

Het gaat om de aanschaf van exploitatierechten voor een olieveld voor de Nigeriaanse kust. Daarvoor telden Shell en het Italiaanse energieconcern Eni in 2011 omgerekend

zo’n 1 miljard euro neer. Rond de transactie hangt al langer een zweem van corruptie, omdat de Nigeriaanse regering de opbrengst doorsluisde naar een bedrijf dat eigendom was van een omstreden oud-olieleidster. Ontwikkelingsorganisaties Corner House, Global Witness, Heda en Re:Common deden eerder al aangifte in Italië. Volgens advocaat Barbara van Straaten willen haar cliënten met de nieuwe aangifte forceren dat het Openbaar Ministerie in Nederland ook overgaat tot vervolging.

Britse bioscoopreus
zet megastap in VS

LONDEN — De Britse bioscoopketen Cineworld heeft een grote slag geslagen in de Verenigde Staten. Het bedrijf neemt zijn Amerikaanse branchegenoot Regal Entertainment over. Met de deal is een bedrag van 3,6 miljard dollar gemoeid.

Door de overname van Regal krijgt Cineworld toegang tot de lucratieve Amerikaanse markt. Regal is na concurrent AMC Entertainment Group de grootste bioscoopketen in de VS. Het bedrijf bezit 7315

schermen verdeeld over 561 bioscopen. Cineworld is onder meer marktleider in het Verenigd Koninkrijk. Ook in andere Europese landen, waaronder Polen, Tsjechië, Ierland en Bulgarije is het land actief. In totaal telt de keten 232 bioscopen die goed zijn voor 2227 schermen. Het gecombineerde bedrijf is met ruim 9500 schermen wereldwijd de nummer twee na AMC. Cineworld geeft voor omgerekend circa 1,9 miljard euro aan nieuwe aandelen uit om de overname mede te financieren.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	4-Dec				4-Dec		
DOW JONES	24521.07	-1.19%	AEX	542.87	1.36%		
S&P 500 INDEX	2659.81	-0.67%	ARCELORMITTAL	26.13	2.43%		
NASDAQ	6838.93	-0.13%	AEGON NV	5.26	2.38%		
AMAZON COM INC	1146.94	-1.33%	KONINKLIJKE AHOL	18.31	1.75%		
APPLE INC	171.35	-0.18%	AKZO NOBEL	72.34	-4.50%		
BAIDU INC-SP ADR	231.00	-1.73%	ASML HOLDING NV	143.80	-0.24%		
BERKSHIRE HATH-B	196.84	-2.20%	DSM (KONIN)	79.17	1.71%		
BOEING COITHE	280.02	3.18%	HAL TRUST	154.52	0.46%		
CITIGROUP INC	77.38	2.48%	HEINEKEN NV	85.73	0.98%		
COCA-COLA CO	46.29	0.69%	ING GROEP NV	15.21	1.40%		
COSTCO WHOLESALE	188.58	1.86%	KPM (KONIN) NV	3.05	-0.23%		
WALT DISNEY CO	110.83	5.30%	KONINKLIJKE PHIL	32.48	1.53%		
3D SYSTEMS CORP	6.86	-1.34%	RANDSTAD HOLDING	51.26	1.08%		
EBAY INC	35.54	-0.97%	RELX NV	19.35	1.18%		
FACEBOOK INC-A	173.11	-1.13%	ROYAL DUTCH SH-A	27.09	0.88%		
GENERAL ELECTRIC	18.00	0.67%	TOMTOM	9.01	0.88%		
ALPHABET INC-A	1016.43	-0.65%	TOTAL SA	47.70	0.64%		
HP INC	21.30	-0.52%	UNILEVER NV-CVLA	40.36	1.22%		
HOME DEPOT INC	186.04	3.11%	W.P. STEWART HOL	418.04	-0.47%		
INTEL CORP	44.68	0.01%	SCOTIABANK FUNDS	1-Dec			
JOHNSON&JOHNSON	140.68	0.50%	MONEY MARKET	13.1354	0.00%		
MICROSOFT CORP	83.03	-1.46%	US DOLLAR BOND	2.6634	0.35%		
PROCTER & GAMBLE	91.42	-1.18%	GLOBAL GROWTH	3.2783	-0.48%		
ROYAL DUTCH-ADR	64.13	-0.08%	US GROWTH	16.2437	-0.17%		
STARBUCKS CORP	58.98	2.90%	CANADIAN GROWTH	2.8062	1.23%		
TWITTER INC	20.37	-1.66%	FUNDS	1-Dec			
WAL-MART STORES	97.33	-0.02%	BGF CONT EUR FLEX	29.22	-1.08%		
EXCHANGE TRADED FND	4-Dec		BGF EMKT BOND	18.13	-0.33%		
ALERIAN MLP - AMEP	10.52	-0.05%	BGF FIX INC GBL CP	13.94	-0.07%		
ISH GBL HY BD - GHYG	59.91	-0.18%	BGF GBL ALLOCATION	56.70	-0.23%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	87.53	-0.17%	BGF USD CORE BOND	16.86	-0.35%		
ISH SELECT DIV - DVY	99.33	1.00%	BGF USD HI YIELD BND	32.16	0.09%		
ISH MSCI EMKT - EEM	46.08	0.52%	TEMPLETON GBL BND	24.96	-0.16%		
ISH MSCI PAC - EPP	47.49	-0.23%	TEMPLETON ASIAN SM	53.44	-0.04%		
ISH RUSSELL - INV	157.87	0.69%	CURRENCIES	4-Dec			
ISH S&P 500 - SPY	152.18	0.26%	YENUSD	112.7800	0.65%		
ISH EUROPE - IEV	46.92	-0.11%	EURUSD	1.1839	-0.56%		
POWERSH-QQQ	154.01	-0.31%	CANUSD	1.2696	-0.18%		
POWERSHARES DB C	16.16	-0.86%	GBPUSD	1.3482	-0.21%		
SPDR S&P INT DIV-DWV	41.04	-0.19%	COMMODITIES	4-Dec			
SPDR S&P MID-400	348.18	0.91%	OIL WTI	57.61	-1.29%		
SPDR S&P 600 SMA	137.04	1.41%	GOLD	1274.91	-0.44%		
VANGUARD REIT - VNQ	84.73	0.17%	SILVER	16.2997	-0.88%		
WSDMTR JAP H EQ-DXJ	58.15	0.22%	WHEAT	438.5000	1.27%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CUIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Aangeschoten zwijn doodt jager

Foto: Shutterstock

Een wild zwijn heeft afgelopen weekende bij Greifswald in het oosten van Duitsland een jager aangevallen en dodelijk verwond. De vijftigjarige jager volgde het spoor van een aangeschoten zwijn om het een ge-

nadeschot te geven, toen het dier hem aanviel. Over de precieze doodsoorzaak bij de jager kon de politie nog niets zeggen. De omgekomen jager maakte deel uit van een groter gezelschap.

Commotie over mislukte grap van dj Radio 538

Zangeres Maan heeft de excuses geaccepteerd van Radio 538-dj Franke Dane en zijn collega's na een 'grap' met een naakte man tijdens een optreden van de zangeres in de studio. Maan liet dit gisteren weten in de uitzending van Radio 538. Zij was daar te gast 'om samen een toelichting te geven' op het voorval. Er was veel verontwaardiging ontstaan over het voorval drie weken geleden. Maan reageerde geschrokken en barstte in tranen uit toen er een streeker, een naakte man, voor haar ogen verscheen. "Ik schrok zo erg. Er zat opeens een naakte piemel voor m'n

gezicht." In de uitzending van gisteren zei Maan dat zij de grap niet had verwacht. "Ik verstijfde helemaal en wist niet of deze man hier wel hoorde." Ze heeft de zaak inmiddels afgesloten en vindt de ophef rondom het incident heel heftig. Dane vindt dat het allemaal 'ontzettend vervelend is gegaan'. "Ik zag hoe ontzettend geschrokken je was en dit had nooit mogen gebeuren." Als verklaring geeft Dane aan dat streakers wel vaker voorbijkomen op televisie. "We wilden de eerste streeker op de radio voorbij laten komen, maar dat is ontzettend misgegaan."

Geen boete voor Rieu om 'kinderarbeid'

Foto: Shutterstock

len doen omdat de auto André Rieu hoeft geen boete te betalen voor kinderarbeid. Die uitspraak deed de rechtbank in Roermond gisteren. De Inspectie SZW legde het productiebedrijf van André Rieu een boete op van 116.550 euro vanwege de optredens van minderjarige panfluitspelers tijdens zeven concerten in de zomer van 2015 op het Vrijthof in Maastricht. Daarbij traden twaalf minderjarigen van een muziekgezelschap van de Roemeense panfluitvirtuoso Gheorghe Zamfir tot middernacht op. Na 23.00 uur mogen minderjarigen niet meer optreden. De muzikant vocht de boete aan, omdat niet hij maar Zamfir verantwoordelijk zou zijn voor de kinderen. Volgens SZW was Rieu feitelijk werkgever en daarmee verantwoordelijk voor de kinderen. Maar de rechtbank vindt het bewijs dat SZW hiervoor aanleverde te mager en stelt Rieu in het gelijk: hij hoeft geen boete te betalen.

'Leger om advies vragen bij obstacle runs'

Gemeenten en organisatoren van zogenoemde *obstacle runs* zouden de krijgsmacht en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit NVWA om advies moeten vragen bij het organiseren van deze evenementen. Uit een gisteren in Venlo gepresenteerd rapport blijkt dat in Nederland weinigen inzicht hebben in de risico's die hieraan verbonden zijn. Het onderzoek werd in opdracht van de gemeente Venlo ingesteld na een dodelijk ongeval tijdens obstacle run VenloStornt op 10 juni 2017. Daarbij kwam een 29-jarige deelnemer om het leven toen ze vanaf een hoge glijbaan de Maas indook en een andere deelnemer vervolgens op haar hoofd terecht kwam. Bij obstacle runs wordt hardlopen gecombineerd met obstakels om de fysieke en mentale gesteldheid van de deelnemers op de proef te stellen. Het onderzoek brengt naar voren dat risico's onlosmakelijk zijn verbonden aan obsta-

Foto: Shutterstock

cle runs. Maar inzet van leger en NVWA zou deze in elk geval kunnen verkleinen omdat deze organisaties meer specialistische kennis in huis hebben dan brandweer en politie. De gemeente Venlo was niet

Mensen

Elektrisch rijden duurder dan op benzine

Foto: Shutterstock

Rijden met een elektrische auto is in Nederland 10 procent duurder dan rijden met een benzineauto. Dit blijkt uit berekeningen van de ANWB, als onderdeel van een breder onderzoek naar elektrisch rijden. Uit de studie blijkt dat 38 procent van de Nederlandse consumenten interesse heeft in elektrisch rijden. De prijs per kilometer van een nieuwe benzineauto is 50,6 cent, terwijl die van een nieuwe elektrische auto 55,9 cent bedraagt. De tarieven zijn berekend op basis van vier jaar ge-

bruik en 15.000 gereden kilometers per jaar. In het rekenvoorbeeld kost de benzineauto 632 euro per maand, de elektrische 689 euro. Volgens ANWB-directeur Frits van Bruggen is elektrisch rijden daarmee wel duurder, maar volgens hem niet veel duurder. "Terwijl dat in de beleving van mensen nog wel het geval is." Van de ondervraagden geeft 85 procent aan dat milieuwinst de belangrijkste reden is om te kiezen voor een elektrische auto. 46 procent zegt dat te wil-

voordelig is in gebruik. 44 procent zegt voorbereid te willen zijn op de toekomst, terwijl 38 procent zegt 'van nieuwe dingen te houden'. Bij redenen om niet te kiezen voor elektrisch zegt 65 procent dat de auto te duur is in aanschaf. 31 procent vindt de actieradius onvoldoende. 26 procent zegt te wachten tot de elektrische auto meer gangbaar is, 24 procent vindt dat er te weinig laadpalen zijn. Van de ondervraagden is 21 procent niet geïnteresseerd in elektrisch rijden, terwijl 41 procent hier neutraal tegenover zegt te staan. Van Bruggen: "Het nieuwe kabinet wil dat er in 2030 alleen nog maar nieuwe elektrische auto's worden verkocht. Dat is al over twaalf jaar. Wij gaan dit onderzoek vanaf nu elk jaar doen, om te zien waar we staan met elektrisch rijden. Zodat we met z'n allen een mooie transitie naar elektrisch kunnen maken."

110 mensen wachten op nieuw hart

Zondag was het vijftig jaar geleden dat de eerste harttransplantatie ooit is uitgevoerd. Dat gebeurde in het Zuid-Afrikaanse Kaapstad door een team van dertig artsen, onder leiding van chirurg Christiaan Barnard. Hoewel de operatie zelf goed verliep, was het succes van korte duur. De 54-jarige patiënt Louis Washkansky overleed achtien dagen na de operatie aan de gevolgen van een longinfectie. In Nederland kreeg zo'n zeventien jaar later, op 23 juni 1984, de eerste patiënt een donorhart. De complexe operatie werd gedaan in het toenmalige Dijkzigtziekenhuis in Rotterdam door hartchirurg Egbert Bos. Patiënt Ger Keyzer leefde nog vier jaar met dit getransplanteerde hart. Hij overleed uiteindelijk doordat zijn lichaam het donorhart bleef afstoten. Volgens de Transplantatiestichting zijn vorig jaar 35 harten in Nederland getransplanteerd. Dit jaar staat de teller op 32, aldus Hartpatiënten Nederland. In totaal stonden bijna 200 Nederlandse donoren hun hart af na hun dood. Maar veel van deze harten zijn uiteindelijk niet in Nederland gebruikt. Ze gingen of naar het buitenland, of ze voldeden niet aan de strenge eisen voor een donorhart die in Nederland gelden. Momenteel staan er 110 mensen op de wachtlijst

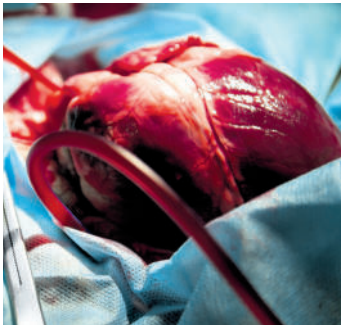

Foto: Shutterstock

voor een nieuw hart, negen meer dan vorig jaar. Om in aanmerking te komen voor een donorhart mag de patiënt niet ouder dan 65 jaar zijn.

Op het technologische vlak zijn er enorme sprongen gemaakt vergeleken met vijftig jaar geleden. Zo kunnen patiënten, in bepaalde gevallen, tegenwoordig ook een steunhart krijgen. Dit is een mechanische pomp die de functie van de harkamers ondersteunt of overneemt. Zo'n steunhart wordt aangesloten op het hart. Volgens hartspecialisten is dit een veelbelovende techniek die al veel wordt toegepast, maar nog wel in ontwikkeling is. In Nederland mogen Universitair Medisch Centrum Rotterdam (Erasmus MC), Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) en Universitair Medisch Centrum Utrecht harttransplantaties doen. Bij kinderen mag deze ingewikkelde ingreep alleen uitgevoerd worden in het Erasmus MC.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?

Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
arubaredactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Geen pietendiscussie op meeste basisscholen

Op de meeste basisscholen in Nederland (80 procent) is er onder leerkrachten onderling geen discussie geweest over 'het soort piet dat Sinterklaas op school komt vergezellen'. Dat blijkt uit onderzoek uitgevoerd door DUO Onderwijsonderzoek & Advies, een onafhankelijk onderzoeksbureau, onder 400 basisschooldirecteuren.

Op 18 procent van de basisscholen is wel discussie gevoerd over 'het soort piet' dat moet worden ingezet bij het kinderfeest. Daarbij ging het dan meestal om drie dingen: of de kleur van de pieten aangepast moet worden, of de huidige piet voor sommigen kwetsend is en of het schoolteam liever een zwarte piet ziet.

Uit het onderzoek blijkt dat in de drie grote steden en randgemeenten de meeste basisscholen (84 procent) het feest met roetveegpieten vieren, terwijl de meeste scholen (89 procent) in de rest van Nederland voor zwarte pietten kiezen. Een overgrote meerderheid van de scholen (96 procent) viert Sinterklaas.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Wielerprijzen voor Dumoulin en Van Vleuten

Tom Dumoulin

De 27-jarige Limburger werd met zijn ploeg Sunweb ook nog wereldkampioen op de ploegentijdrit, won het NK tijdrijden en het eindklassement van de BinckBank Tour.

Voor Van Vleuten (35) was het de eerste keer dat ze werd bekroond met de Keetie van Oosten-Hage Trofee. Ze is de opvolgster van Anna van der Breggen. Van

Vleuten werd dit jaar wereldkampioene tijdrijden en pakte de eindzege in de Boels Rental Ladies Tour. Ook won ze het NK tijdrijden en La Course, de tweedaagse vrouwenwedstrijd tijdens de Tour de France. Van Vleuten werd telefonisch gefeliciteerd door presentator Eric Corton, die de renster wakker belde in Australië waar ze met haar ploeg een trainingskamp

heeft. Haar moeder nam de prijs in ontvangst. De verkiezing wordt gehouden door Club 48, een vereniging voor oud-renners. Behalve de leden hebben ook de huidige renners die zijn aangesloten bij de belangenvereniging VVBW en wielersfans via een stemming bij De Telegraaf invloed op de uitslag. Fabio Jakobsen (21) won de Gerrie Knetemann Tro-

fee voor de renner met het beste toekomstperspectief. Jakobsen reed dit jaar voor SEG Racing en won onder meer etappes in Olympia's Tour (2), Tour de l'Avenir, Tour Alsace en Tour de Normandie. Ook werd hij voor de tweede keer op een rij Nederlands kampioen bij de beloften op de weg. Jakobsen debuteert in 2018 in het profpeloton bij Quick-Step.

Sport

Oud-spelers zoeken Australische bondscoach

SYDNEY — De Australische voetbalbond heeft een commissie met experts in het leven geroepen om tot een nieuwe bondscoach te komen. Oud-spelers als Mark Schwarzer, Mark Bresciano en Stan Lazaridis gaan zich buigen over de vraag wie Ange Postecoglou moet opvolgen. De bedoeling is dat er uiterlijk in februari een beslissing valt.

De Australische voetbalbond staat open voor een buitenlandse coach. Volgens veel media zijn de Zweed Sven-

Göran Eriksson, de Duitser Jürgen Klinsmann en de Serviër Slavoljub Muslin favoriet. Ook de Australiër Graham Arnold zou kans hebben. Onder Postecoglou kwalificeerde Australië zich voor de vierde keer op rij voor het WK. Na winst op Honduras in de play-offs besloot de bondscoach toch zijn functie neer te leggen. Hij kreeg veel kritiek tijdens een moeizame kwalificatiereeks.

Merseyside derby in 3e ronde FA Cup

LONDEN — De loting voor de derde ronde van de FA Cup heeft in Engeland enkele mooie affiches opgeleverd, waarbij Liverpool - Everton wel de interessantste wedstrijd is. De Merseyside derby wordt net als de andere bekerwedstrijden afgewerkt in het week-einde van 6 en 7 januari.

Met Manchester City - Burnley en Brighton Hove & Albi-

on - Crystal Palace staan er nog enkele wedstrijden tussen twee Premier League-clubben op het bekerprogramma van de FA Cup, die in 1871 al haar eerste editie kende. Bekerhouder Arsenal speelt uit bij Nottingham Forest, Chelsea gaat op bezoek bij Norwich City en Manchester United speelt op Old Trafford tegen Derby County. Tottenham Hotspur ontvangt AFC Wimbledon.

Michel Mulder krijgt kans in wereldbeker

SALT LAKE CITY — Schaatsster Michel Mulder komt komend weekeinde voor het eerst dit seizoen in actie in de wereldbeker. Door enkele afzeggingen start hij op de 500 meter in Salt Lake City. Mulder, olympisch kampioen op de afstand, had zich aanvankelijk op de NK afstanden niet geplaatst voor het internationale circuit.

Verder start Koen Verweij, met Simon Schouten, op de massastart. Hij krijgt daarmee in zekere zin een herkansing, aangezien hij het afgelopen weekeinde in Calgary op het onderdeel werd gediskwalificeerd. Jorrit Bergsma is niet van de partij in Salt Lake City. De stayer geeft de voorkeur aan een trainingskamp op Tenerife.

Britse turncoach geschorst na beschuldigingen

LONDEN — Turncoach Eddie van Hoof is door de Britse turnbond geschorst na beschuldigingen van wangedrag. Er is een onafhankelijk onderzoek gestart naar de 61-jarige Britse coach. "De schorsing is geen disciplinaire straf en impliceert ook niet dat Van Hoof schuldig is", staat in een verklaring van de turnbond.

Van Hoof was technisch directeur van de Britse turnploeg die bij de spelen van Rio de Janeiro in 2016 vijf medailles bemachtigde. In 2016 werd Van Hoof gekozen tot trainer van het jaar. In afwachting van de uitkomst van het onderzoek is Van Hoof nu geschorst, bevestigt de Britse turnbond. Wat de beschuldigingen precies inhouden, is niet bekendgemaakt.

Ajax bevestigt aantrekken aanvaller Bandé

Boureima Hassane Bandé, de nieuwe aanwinst van Ajax.

AMSTERDAM — Ajax heeft de overgang van Boureima Hassane Bandé afgerond, bevestigde de Amsterdamse club gisteravond. De negentienjarige aanvaller verruilt in de zomer KV Mechelen voor Ajax en heeft een contract getekend van vijf jaar in Amsterdam.

"Ik ben blij dat hij nu getekend heeft, ook al komt hij pas na dit seizoen naar Amsterdam. Wij volgen Bandé al een tijdje en zijn daarin absoluut niet de enige. We moesten snel handelen, maar wij wilden ook ons huiswerk goed gedaan hebben. Dat is allemaal gelukt", reageerde directeur spelersbeleid Marc Overmars verheugd. "Hij is nog

maar negentien jaar en een groot talent, dat bij Mechelen veel vanaf de flank speelt, maar hij is op alle aanvallende posities inzetbaar. Een doelgerichte speler met veel dreiging." "Ik ben heel tevreden met de overstap die ik ga maken, want sportief gezien is het een stap vooruit", zegt de hoofdrolspeler zelf, die daarbij aangeeft eerst het

seizoen bij Mechelen succesvol af te willen ronden. "Na de zomer richt ik mij op Ajax om mij daar verder te ontwikkelen en ook met Ajax succesvol te zijn", aldus Bandé. Naar verluidt is met de overgang een transfersom van 9,5 miljoen euro gemoeid. Bandé werd gisteren gekend in het Olympisch Stadion waarna zijn komst wereldkundig werd gemaakt. De vleugelaanvaller uit de Burkina Faso speelde tot nu toe dertien competitiewedstrijden voor de Belgische club en maakte daarin acht doelpunten.

Fortuna staat op tijd op bij Jong PSV

EINDHOVEN — Fortuna Sittard heeft gisteren in de Jupiler League gewonnen van Jong PSV door uit min of meer verloren positie terug te komen. Lang leidde de Eindhovense thuisclub van coach Martin Haar met 2-0. In het laatste halfuur scoorden de Limburgers echter drie keer, 2-3.

Het elftal van de Nigeri-aanse coach Sunday Olishah klom daardoor naar de tweede plaats op de reguliere ranglijst en de met NEC gedeelde eerste plek in de stand om de tweede periode. De Nijmegenaren hebben zich echter al geplaatst

voor de play-offs om promotie/degradatie. Halverwege leidde Jong PSV met 2-0 door doelpunten van Donyell Malen en Sam Lammers. In de 61e minuut maakte Stefan Askovski de 1-2, in de slotfase scoorde Fortuna in ongeveer een minuut tijd twee keer.

Lisandro Semedo zorgde uit een strafschop voor de 2-2, opnieuw Askovski was verantwoordelijk voor de winnende treffer. In extra tijd kreeg PSV-aanvaller Albert Gudmundsson de rode kaart.

Emmen klom naar de zesde plaats door te winnen bij Jong FC Utrecht, 1-2. Chris David zette de thuisclub op voorsprong, Alexander Bannink en Michiel Hemmen zorgden voor de ommekeer. FC Utrecht blijft laatste.

Scheidsrechter Blom leidt Ajax - PSV

AMSTERDAM — Scheidsrechter Kevin Blom leidt zondag de topper tussen Ajax en PSV. Hij krijgt in de uitverkochte ArenA assistentie van grensrechters Jan de Vries en Charl Schaap. Jochem Kamphuis zal als vierde official optreden.

Blom fluit in Amsterdam zijn eerste topper. Eerder dit seizoen leidde Björn Kuipers het duel tussen PSV en Feyenoord. Danny

Makkellie floot de klassieker Feyenoord tegen Ajax. Ajax begint met een achterstand van 10 punten aan het duel met de lijst-

aanvoerder uit Eindhoven. Marcel Keizer, de trainer van de nummer drie van de ranglijst, kent in de aanloop naar het duel vooral defensieve problemen. Linksbacks Daley Sinkgraven, Nick Viergever en Mitchell Dijk zijn geblesseerd. De linksbenige Maximilian Wöber viel zaterdag tegen

FC Twente uit met nekklachten. Arbitr Reinold Wiedemeijer maakt vrijdag zijn rentree na ruim een jaar blessureleed. Hij mag het duel tussen FC Oss en NEC leiden. Wiedemeijer stond langdurig aan de kant met een hardnekkige hamstringblessure.

Beroepszaak Sagan over Tour van de baan

Peter Sagan (m) bij een wielervedstrijd afgelopen zomer in België.

AIGLE — De Internationale wielersfederatie UCI en wereldkampioen Peter Sagan en zijn ploeg Borahansgrohe hebben het conflict over de uitsluiting van de Slowaak tijdens de Ronde van Frankrijk bijgelegd. Sagan vocht die uitsluiting nog steeds aan en die zaak zou vandaag dienen bij het sporttribunaal CAS. Beide partijen zijn het vandaag kort voor die zitting eens geworden.

Sagan werd afgelopen juli na de vierde etappe uit de Ronde van Frankrijk gezet nadat hij in volle sprint met een vermeende elleboogstoot Mark Cavendish

in de hekken had gereden. De wielrenner vroeg een spoedarbitrage aan bij het CAS. Het sporttribunaal in Lausanne draaide het besluit toen echter niet terug.

Na bestudering van nieuwe videobeelden besloten beide partijen dat het een ongelukkig en onbedoeld raceincident betrof. UCI-voorzitter David Lappartient kondigde aan dat in de toekomst een extra video-expert de juryleden in dit soort gevallen zal ondersteunen. "Het is altijd ons doel geweest duidelijk te maken dat het niet Peters intentie was om Cavendish ten val te brengen", liet teammanager Ralph Denk van Bora weten.

"We laten het verleden rusten", zei Sagan die tevreden constateert dat de zaak voor een verbetering in de sport zorgt. "Het is goed dat wat mij is overkomen laat zien hoe moeilijk het werk van de UCI-juryleden is en dat de UCI erkent dat dat werk beter ondersteund moet worden. Ik ben blij dat mijn zaak tot positieve ontwikkelingen leidt, want het is belangrijk in onze sport dat we eerlijke en begrijpelijke beslissingen nemen, zelfs als de emoties hoog oplopen."